

Vytautas Mačernis

TREČIOJI VIZIJA

Kai vieną rytą eidamas pro seną ir apleistą sodą,
Per statinius vidun pasižiūrėjau —
Tenai virš tvenkinio praėjusios nakties šešėliai tingūs,
Lyg paukščiai pašautais: sparnais plazdėjo,
Ir vandenin palinkusios obels sakoj, matyt, seniai jau padžiauta skara
Pleveno ryto vėjui.

Kutai mirgėjo tarp baltų žiedų, kuriuos mieguistos bitės
Varpeliais tolimais dūzgeno, —
Tarsi iš ūkanų iškilo prieš akis prisiminimai pagalvojus,
Jog tai skara seniai jau mirusios senolės mano.

Aš pažvelgiau į tėviškės laukus, dar rytmečio tyloj paskendusius,
Kai jie prieš saulę tekančią suklupę meldės tyliai,
Ir šviesiame regėjime mačiau jaunosios rūbuose senolę skaisčią
Iš seno sodo vienumos pakylant.
Jinai lengvučiais žingsniais pasikėlė eit per žemę kvepiančią,
Skaisčiom akim, tarsi kalnuos du ežerėliai gilūs.

Priėjo ji upelį, kiek pasilenkė, ranka vandens pasėmė,
Šaltais šaltais lašais suvilgė kaktą, lūpas,
Paskui drąsiu mostu laukus palaimino
Ir vėl, pečius šilton skaron susupus,
Nuklydo ji tolyn, kur tolimam dangui du debesėliai
Balti balti, lyg jūroj du maži laiveliai supos...

Dabar, kada einu pro seną, statiniais aptvertą sodą,
Kur tvenkinys niūrus, žaliais maurais užžėlęs;
Tenai, kur lyg tie paukščiai pašautais sparnais,
Plevena praeities šešėliai,
Dažnai matau, matau aš ją jaunosios rūbais:
Jinai lengvučiais rūbais pro vartus išeina vėliai,
Jos akys tokios skaisčios, mėlynos, tarsi kalnuos du gilūs ežerėliai.

Dabar, kada širdis, tarsi keleivis tyru smėlyje suklupęs,
Kada svajonės, lyg silpni drugeliai prieblandoj paklydę miršta,
Dažnai jaučiu gaivinančius lašus ant lūpų lašant
Nuo jos: ekstazėj iškeltų į dangų pirštų.

Šarnelė, 1940.

PALAIMINTASIS JONAS PAULIUS II
– LIETUVIŠKAME PAŠTO ŽENKLE

Vilnius, gegužės 5 d. (ELTA). Prieš savaitę popiežių Joną Paulių II paskelbus palaimintuoju, jo atminimą įamžins ir Lietuvos paštas. Šeštadienį į apyvartą bus išleistas naujas pašto ženklas „Jono Pauliaus II Piligrimų kelias“.

Dailininko Henriko Ratkevičiaus kurtame paš-

to ženkle vaizduojamas palaimintasis popiežius Jonas Paulius II ir piligrimų kelio pirmasis objektas – Vilniaus arkikatedra. Šis pašto ženklas bus išleistas 150 tūkst. tiražu, jo nominalinė vertė – 2.15 Lt.

Kartu su naujais pašto ženklais bus išleidžiami ir pirmos dienos vokas bei suvenyrinis lapas. Šeštadienį

pašto korespondencija, apmokama naujuoju pašto ženklu, Vilniaus centriniam pašte antspauduojama pirmosios dienos datos spaudu.

Beveik 27-erius metus valdęs Katalikų bažnyčios vadovas buvo vienas įtakingiausių XX amžiaus vadovų, vadinas didžiuoju piligrimu. Per savo pontifikavimo laikotarpį aplankė 129 valstybes, tarp jų 1993 m. rugsėjo 4–8 d. Lietuvą. Jis buvo pirmasis istorijoje mūsų šalį aplankęs popiežius. Viešnagės metu Šventasis Tėvas nuosekliai gvildeno apaštališkosios ke-lionės po Baltijos kraštus temą – „Liudykime Kristų, kuris mus išvadavo“, pabrėžė, jog laisvė neatskiriama nuo atsakomybės. Įamžinant Jono Pauliaus II apsilankymą Lietuvoje, svarbiausios ir su šiuo popiežiumi susijusios Lietuvos šventovės buvo sujungtos į Jono Paulius II piligrimų kelią. Į šį kelią iš viso įtraukta šešiolika sakralinių objektų.

SVEIKINAME LIETUVES MOTINAS
– TAUTOS SAUGOTOJAS!

Dail. V. Aleksandravičius, „Vizijos”. (Ilustracija cinke)

LIETUVOJE LANKYSIS
JAV VALSTYBĖS SEKRETORĖ

Vilnius, balandžio 27 d. (ELTA). JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton birželio 30-liepos 1 dienomis lankysis Vilniuje, kur dalyvaus Demokratijų bendrijos renginiuose. JAV valstybės sekretorė oficialiai patvirtino savo dalyvavimą, Eltai teigė Lietuvos užsienio reikalų ministro atstovė spaudai Renata Lazdin.

Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis vasario 16-ąją lankydamasis Vašingtone pakvietė H. Clinton į birželio pabaigoje rengiamą Demokratijų bendrijos šalių užsienio reikalų ministrų susitikimą.

Lietuvos diplomatinės vadovas tuomet pabrėžė, kad Demokratijų bendrijos susiti-

kimas Vilniuje vyks istorinių įvykių Viduržemio jūros regione fone, todėl bendrija turi atspindėti naujas realijas.

Šeštasis Demokratijų bendrijos šalių užsienio reikalų ministrų susitikimas Vilniuje vyks birželio 30-liepos 1 dieną. Tai didžiausias ir svarbiausias Lietuvos pirmininkavimo Demokratijų bendri-jai renginys. Jo išvakarėse Vilniuje vyks aukšto lygio pasaulio moterų vadovių susitikimas, kuris rengiamas Lietuvos ir Suomijos prezidentė Dalios Grybauskaitės ir Tarja Halonen iniciatyva. Tą pačią dieną Vilniuje taip pat bus surengti Demokratijų bendrijos parlamentinis, verslo ir jaunimo forumai.

LIETUVOS MINISTRO PASITARIMAI

Šią savaitę Lietuvos energetikos ministras Arvydas Sekmokas Washingtonė tarsis su JAV administracijos, Kongreso nariais, nevyriausybinių organizacijų energetikos ekspertais. Pagrindinės dvišalių temos – Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategija, energetinė situacija regione, Visagino atominės elektrinės ir suskystintų gamtinių dujų terminalo Klaipėdoje projektai, skalūninių dujų paieškų Lietuvoje galimybė. Ministras tarsis su JAV Energetikos sek-

retoriaus pavaduotoju Daniel B. Ponemon, JAV Valstybės sekretorės pasekretoriumi energetikai ir ekonominiams klausimams Robert D. Hormats, JAV Valstybės sekretorės specialiuoju įgaliotiniu energetikai ambasadoriumi Richard L. Morningstar. Numatoma, kad Ministras A. Sekmokas susitiks su JAV nevyriausybinių organizacijų energetikos ekspertais bei gegužės 13 d., 8:30 val dalyvaus „The European Institute“ diskusijoje apie Baltijos regiono energetinį saugumą. LR URM

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos tenorui - valgiai be prieskonių. Silkė su svogūnais, cepelinai su spirgučiais, riebus kepsnys, šašlykas, rūkyta nugarinė, konservuotas maistas - apie tai solistas Virgilijus Noreika dabar gali tik pasvajoti. Juos valgyti draudžia gydytojai, prieš dvi savaites pašalinę tulžies pūslę. Tulžies pūslės uždegimu susirgęs ir po operacijos į savo žmonos Loretos Bartusevičiūtės rankas pakliuvęs dainininkas turi jos klausyti - valgyti dažniau, bet po nedaug. „Susirgus dar kartą įsitikinau, kad turiu puikią žmoną. Ji nenuleidžia nuo manęs akių, - pasakojo Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorius Virgilijus Noreika. Jam operacija buvo atlikta Vilniaus universiteto Santariškių klinikose. Tai, kad pateko į chirurgų rankas, jis vadina laimingu sutapimu. Į gydytojos kabinetą užsuko manydamas, kad ėmė neveikti bronchai. Ir norėjo gauti siuntimą pas plaučių ligų specialistą. Atlikus kraujo tyrimą paaiškėjo, kad solisto organizmą kamuoja kažkoks uždegimas. Gydytoja įtarė tulžies pūslės uždegimą. O kurioje pilvo vietoje yra ta tulžies pūslė- tuščiaviduris organas, kaupiantis kepenų gaminamą tulžį, beveik niekas nežino. Bet gydytoja jam pasakė: „Niekur iš šio kabineto jūsų neišleisiu. Išleisiu tik tada, kai surasiu jums palatą”, - tai išgirdęs suprato, kad privalo klausyti gydytojos. Po kelių valandų Santariškių klinikoje jam buvo pašalinta tulžies pūslė. Pirmą kartą gyvenime turėjo operaciją. Praleidus naktį lovoje, V. Noreika rytą jau stojosi ant kojų.

Šv. Kristoforo kamerinio orkestro vadovas profesorius Donatas Katkus, kuriam 2008-ųjų gruodžio buvo pašalinta tulžies pūslė, kurį laiką gydėsi dieta - kepsnius ir marinuotus agurkus regėdavo ne savo lėkštėje, o tik sapne.

„Lietuvos žinios” rašo, jog Lietuvių kalbos instituto direktorė Jolanta Zabarskaitė paskelbė konkursą Gramatikos skyriaus vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigoms užimti. Didžiojo „Lietuvių kalbos žodyno” vyriausias redaktorius V. Vitkauskas nebegalėjo toliau vykdyti savo sumanymo parengti ir išleisti šio žodyno papildymus, nes LKI direktorė nusprendė, kad jie nėra pelningi... „Gramatikoje nesistengiama formuluoti taisyklių, kaip reikia taisyklingai, pagal Jono Jablonskio nurodymus kalbėti. Dar ir dabar tradicinė lietuvių kalbos gramatika iš esmės grindžiama daugiausia sovietinių laikų rusų kalbininkų idėjomis”, – rašo V. Vitkauskas.

Lietuvos Seimo pirminkė Irena Degutienė apsisprendė dalyvauti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) pirminko rinkimuose. Ji teigia, kad tokį jos sprendimą lėmė ne tik TS-LKD skyrių ir bendruomenių pareikšta pozicija, bet ir asmeninis įsitikinimas, kad „partijos pirmininkas turi būti renkamas daugiau negu iš vienos kandidatūros”. I.Degutienė tvirtina, kad nemeta iššūkio dabartiniam partijos vadovui Andriui Kubiliui kaip premjerui. „Net ir išrinkus mane TS-LKD pirmininke, dėsiu visas pastangas, kad A.Kubilius toliau vadovautų Vyriausybei”, - išplatintame pranešime cituojama parlamento vadovė.

Derybos su galimu investuotoju į naująją Visagino atominę elektrinę vyksta „labai konstruktyviai”, o realūs statybos darbai prasidės 2014 m., teigia ministras pirmininkas Andrius Kubilius. Naujas strateginis investuotojas turėtų paaiškėti vasaros viduryje. Maksimali teorinė jo galia gali būti 1700 megavatų. Iš pradžių Lietuva planuoja statyti vieno branduolinio reaktoriaus elektrinę, kuri elektrą turėtų pradėti gaminti 2020 m. Bendrovės Visagino atominės elektrinės generalinis direktorius Šarūnas Vasiliauskas sakė, kad būsimiems investuotojams siūlomos dvi aikštelės: abu sklypai užima po 200 hektarų, vienas jų yra arčiau elektros skirstyklos, kitas – arčiau ežero. Abi aikštelės ribojasi su darbą baigusios Ignalinos atominės elektrinės (IAE) sklypu. Viena jų buvo planuojama statyti trečiąją IAE bloką.

Vėluojant beveik visiems pagrindiniams Ignalinos atominės elektrinės (IAE) uždarymo darbams, Lietuva iš naujos 2014-2020 m. Europos Sąjungos (ES) lėšų perspektyvos planuoja paprašyti dar maždaug 1,5 mlrd. eurų (apie 5,2 mlrd. Lt). Tai žurnalistams patvirtino naujasis IAE vadovas Žilvinas Jurkšas. Ankstesnis jėgainės vadovas Osvaldas Čiukšys sakė nerandęs paaiškinimų, kur buvo išleistas 1 mlrd. eurų. Anot Ž. Jurkšo, dėl vėluojančios panaudoto branduolinio kuro saugyklos statybos IAE praras apie 50 mln. Lt.

LRT, ELTA, LRV

BRICS – tai Brazilijos, Rusijos, Indijos, Kinijos (China) ir Pietų (South) Afrikos valstybių sąjunga. Balandžio 14 d. Kinijoje, Hainan provincijos Sanya mieste, susirinkę – Indijos ministras pirmininkas Manmohan Singh, Rusijos prezidentas Dimitrij Medvedev, Kinijos prezidentas Hu Jintao, Brazilijos prezidentė Dilma Rousseff ir Pietų Afrikos prezidentas Jacob Zuma nutarė siekti, kad būtų reformuota dabartinė tarptautinė finansų sistema. Pagal Kinijos pareiškimą, neatidėliotinai reikalinga reformų finansinėje ir politinėje pasaulio valdymo srityje.

CD

LIBIJOS SUKILĖLIAI BUS REMIAMI M. GADDAFI PINIGAIS

Roma, gegužės 6 d. (ELTA). Prieš Libijos diktatorių Muammar el Gaddafi kovojantys sukilėliai bus remiami specialaus fondo lėšomis. Jos bus skirtos „per kelias artimiausias savaites”, Romoje, kur vyko tarptautinės Libijos kontaktinės grupės susitikimas, sakė Prancūzijos užsienio reikalų ministras Alain Juppe. Fondo lėšas sudarys JAV ir

Europos Sąjungos (ES) šalyse iššaldyti Libijos režimo milijardai, praneša agentūra AFP. Pasak Italijos diplomatos jos vadovo Franco Frattini, pinigai bus skaidriai išmokėti vadinamajai Libijos nacionalinei pereinamojo laikotarpio tarybai. 250 mln. eurų jau pervesta humanitariniams tikslams. Kontaktinė grupė baigia-

majame susitikimo pareiškimе pareikalavo M. el Gaddafi skubiai trauktis iš pareigų. Libija griežtai sukritikavo planus vyriausybės pinigus skirti sukilėliams. „Iššaldytų lėšų naudojimas prilygsta piratavimui”, – sakė Libijos užsienio reikalų viceministras Chalem Kaim. Sukilėliai esą nėra legali grupuotė, jie neatsitovauja šaliai.

EUROPOS AE SAUGUMO BANDYMAI PAPRASTESNI

Branduolinių jėgainių saugumo bandymai Europoje, žiniasklaidos teigimu, bus gerokai švelnesni nei skelbta. Europos Sąjungos (ES) energetikos ministrų susitikime buvo kalbama, kad elektrinių operatoriai bus įpareigoti tik įvertinti, ar jėgainės atlaikytų tokias stichijas, kaip žemės drebėjimas, potvyniai ar ekstremalūs temperatūrų svyravimai, rašo Vokietijos laikraštis *Sueddeutsche Zeitung*, kurį cituoja agentūra AFP. Šalys, norinčios griežtesnių testų, galės juo atlikti savanoriškai.

27 Europos Sąjungos (ES) šalių vadovai po branduolinės katastrofos Japonijoje savo viršūnių susitikime kovo pabaigoje susitarė taikyti vadinauosius streso testus branduolinėms elektrinėms Europoje. Be kita ko, buvo svarstoma tikrinti, ar elektros tiekimas, aušinimo sistemos ir kiti agregatai galės saugiai veikti ir po teroristinio išpuolio, žmogiškosios klaidos ar kitokių netikėtų situacijų. Tikslūs kriterijai kol kas nenustatyti.

Gegužės 6 d. ES susitarė dėl sankcijų 14 Sirijos pareigūnų, dalyvavusiems žiauriuose protestų malšinimuose. Tačiau Sirijos prezidento Basharo al Assado sąrašė nėra. Apribojimai, kurie neturės įtakos Sirijos naftos sektoriui.

NATO NEŽINO, KIEK GALI TRUKTI KARAS LIBIJOJE

NATO nežino, kiek gali trukti operacija Libijoje. Tai gegužės 4 d. pripažino Sąjungos generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen. „Karinės operacijos Libijoje užbaigimas priklauso ne tik nuo NATO, – pabrėžė jis. – Sunku prognozuoti išpuolių prieš taikius Libijos gyventojus nutraukimą, kol Muamar Gaddafi tebėra valdžioje”. Jis neatsakė į klausimą, ar NATO nutrauks karinę operaciją Libijoje tuo atveju, jeigu M. Gaddafi liks valdžio-

je. Pasak A. F. Rasmussen, per Kontaktinės grupės Libijai susitikimą Berlyne buvo numatyti trys kariniai tikslai, kurie turi būti pasiekti per operaciją. „Pirma, turi būti nutraukti išpuoliai prieš civilius. Antra, visos pajėgos turi grįžti į kareivines. Trečia, visa Libijos teritorija turi būti prieinama humanitarinei pagalbai”, – pabrėžė NATO generalinis sekretorius. Jis taip pat pažymėjo, jog „neįmanoma sureguliuoti Libijos konflikto vien tik karinėmis priemonėmis”. LRT

Didžiosios Britanijos princas William ir Kate Middelwton balandžio 29 d. prisiekė ištikimybę vienas kitam ir jų santuoką palaimino anglikonų kunigas Londono katedroje. Buckingham rūmai paskelbė, kad dabar jų oficialus titulas yra: Cambridge kunigaikštis ir kunigaikštienė. Jų vestuvės, manoma, kad pasaulyje stebėjo bilijonas žmonių. Londono gatvėje prieš Buckingham rūmus, pagal policijos skaičiavimus buvo maždaug milijonas žiūrovų, kurie laukė jų pasveikinti. Rūmų balkone, sekdami karališkosios šeimos tradiciją, jaunieji pasirodė miniai ir 2 kartus pasibučiavo.

NYT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nepausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nepausdiname.

MOTINA – TAUTOS SAUGOTOJA

Motinos diena – viena gražiausių pavasario švenčių, turinčių gilią tradiciją ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Tai diena, kai gražiausi gėlių žiedai dovanojami pačiam brangiausiajam žmogui – mamytei.

Motinos daugiausia rūpinosi mūsų kalba ir papročiais. „Mūsų kalba, kuria mūsų prabočiai prieš tūkstantį metų kalbėjo,“ – jau tada Simonas Daukantas rašė, – „ne raštai užlaikė, bet motinos, ant kurių kaulų seniai jau spindi saulė su žvaigždėmis.“ Motina – mūsų liaudies dainų puoselėtoja, kūrėja, mokytoja ir tautinės dvasios diegėja. Mūsųose buvo žinoma, kad vaikas iš savo motinos kasdien patiria meilę, gerumą, jautrumą kitiems, pagarbą tėvams. Šeimoje įgyti doroviniai pagrindai liko jo viso gyvenimo pasisekimu bei tikslu.

Kad lietuvių tauta per ilgus priespaudos amžius neprarado sąmoningumo likti lietuviams ir sukūrė savo kultūrą, tapo žinoma istorijoje, tai nuostabus ir tyros lietuviškos moters iš mūsų kaimo – Motinos nuopelnas. Lietuviškos motina buvo pavyzdžiu prieš ilgus dešimtmečius trukusias rusų carizmo pastangas sunaikinti mūsų tautą, kalbą ir kultūrą. Jos daug įtakos turėjo mūsų ano meto šviesuoliams – Motiejui Valančiui, Simonui Daukantui, Jonui Basanavičiui, Vincui Kudirkai, Mikalojui K. Čiurlioniui ir kitiems. Grožiniuose raštuose motinas iškėlė Jonas Biliūnas, Lazdynų Pelėda, Žemaitė, Šatrijos Ragana, Vaižgantas. Savo poeziją motinai skyrė B. Brazdžionis, K. Bradūnas, K. Inčiūra, J. Jakštas, R. Keturakis, J. Degutytė, J. Marcinkevičius ir daugelis kitų.

Lietuvoje 1929 metais kovo 24 dieną Kaune įvykusiame Lietuvos moterų organizacijų pasitarime buvo nutarta tą šventę švęsti kiekvienais metais pirmąjį gegužės mėnesio sekmadienį. Jai rengti buvo sudarytas įvairių pažiūrų žmonių komitetas. Buvo atsižvelgta į kitų aukštos kultūros kraštų renginius. Spauda buvo raginama aptarti motinos reikšmę tautos gyvenime, teatrai ir radijas paruošti atitinkamas šventei programas. Šelpti vargingai gyvenančias motinas, teikti joms dovanėles. Visuomenė buvo prašoma prisiminti mirusias motinas, aplankyti ir papuošti jų kapus. Bažnyčiose laikyti pamaldas, sakyti pamokslus.

Tačiau okupuotoje Lietuvoje Maskvos įsakymu šią šventę švęsti nebebuvo galima. Jos pakaitalu buvo nurodyta kovo 8-oji – Tarptautinės moters diena. Motinos didingumas pradingo – nebebuvo rašoma apie motinas kaip būsimųjų kartų, tautinių vertybių palaikytojas, ateities jaunimo auklėtojas. Buvo užmiršta, kad kiekviena motina yra moteris, bet ne kiekviena moteris yra motina. Bet buvo šeimų, kuriose pirmą gegužės sekmadienį, kad ir slapta, buvo pagerbiamos motinos.

Lietuvai pradėjus pamažu vaduotis iš stalininio įšalo, 1987 m. gegužės mėnesio pradžioje buvo išdrįsta surengti motinai pagerbti koncertą. Jis susilaukė palankių žodžių spaudoje, buvo raginama vėl švęsti Motinos dieną.

Jungtinėse Amerikos Valstijose Motinos diena švenčiama gegužės antrąjį sekmadienį.

Sveikiname lietuves motinas – mūsų tautos kūrėjas!

S. Tūbėnas

„KASDIEN MELDŽIAUSI, NES PUSĖ MANO ŠIRDIES YRA LIETUVOJE“

Popiežius Jonas Paulius II pradėjo pontifikatą 1978 m. spalio 22 d. lietuvių tautai reikšmingais žodžiais. Jis viešai palinkėjo „būti laimingais ir ištikimais Kristui“.

Tai buvo pirmas kartas Bažnyčios istorijoje, kad pontifikatas prasideda specifine žinia lietuviams. Šį labai prasmingą „nuoširdų sveikinimą broliams lietuviams“ popiežius ištara lietuviškai. Tačiau inauguracinio akto išvakarėse, spalio 21 d. susitikime su tarptautinės spaudos atstovais lenkas popiežius jame dalyvavusiems Vatikano radijo lietuvių skyriaus darbuotojams privačiai pasakė kitus lietuviams itin reikšmingus žodžius. Paprašytas melstis už Lietuvą, Jonas Paulius II tuomet spontaniškai atsakė: „*Kasdien meldžiuosi, nes pusė mano širdies yra Lietuvoje*“.

Vėliau, per visą 26 metų pontifikatą Jonas Paulius II šiuos žodžius paliudijo konkrečiais veiksmais, kalbomis ir maldomis. Tuos žodžius vainikavo 1993 m. kelione į Lietuvą, kurios, jo paties žodžiais „taip seniai troško“. Susidaro įspūdis, jog Karolis Wojtyła sėdosi į Petro sostą jausdamas išskirtinį ryšį su „broliais lietuviams“. Kas gi jį iš tikrųjų siejo su Lietuva, su Bažnyčia Lietuvoje prieš išrinkimą popiežiumi?

Vienas būdas pažinti palaimintąjį popiežių Joną Paulių II – per jam asmeniškai brangių šventųjų prizmę. Tačiau jų – daugybė. Basųjų karmelitų ordino t. Francois-Marie Lethel šiemet per popiežiaus Benedikto XVI Gavėnios rekolekcijas paminėjo svarbiausius, nuo Liudviko Marijos Grignon de Montfort ir Teresės iš Lizjė, Anzelmo ir Tomo Akviniečio iki Kotrynos Sienietės ir Joanos Arkietės, Končitos Armidos de Kabrera ir Chiaros Luce Badano.

Žiūrinti iš Lietuvos Bažnyčiai artimesnės perspektyvos galima pridurti dar daugiau šventųjų, kuriuos ypač brangino Jonas Paulius II ir kuriuos kėlė pavyzdžiu tiek sau, tiek kitiems. Kaip Dievo Gailestingumo žinios apaštalui jam buvo itin brangi šv. Faustinos Kowalskos mistinė patirtis, prasidėjusi Vilniuje. Jonui Pauliui II teko garbė paskelbti seserį Faustina šventąja. **Apie savo dvasinį ryšį su Lietuvos jaunimo globėju šv. Kazimieru Jonas Paulius II yra kalbėjęs daugybę kartų.** Šv. Kazimiero pamaldumas į Dievo Motiną Mariją žavėjo

Šventasis Tėvas Jonas Paulius II padeda gėles Antakalnio kapinėse 1991 metais žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. *Juozo Polio nuotr.*

Karolį Wojtylą, didį Mergelės Marijos garbintoją. Jis šv. Kazimiero pamaldume įžvelgė sąsają su marijonų reformatoriumi ir vyskupu Jurgiu Matulaičiu, kurį paskelbė Bažnyčios palaimintuoju 1987 m. Šiais šventaisiais žavisi daugelio kultūrų atstovai visame pasaulyje, tačiau ypač lietuviai, baltarusiai ir lenkai katalikai. Tarp jų lenkas Karolis Wojtyła.

Palaimintuosius ir šventuosius Jonas Paulius laikė visiems žmonėms prieinamais ir sektiniais tikrojo gyvenimo Kristuje pavyzdžiais. Jam asmeniškai nekilo abejonių, kad šventumas reiškia būti panašiu į Kristų ir kad kiekvienas iš mūsų gali būti šventas. Jis nuolat primindavo, kad visi krikštytieji yra pašaukti būti šventais.

Kartą jis tai priminė lankydamasis savo buvusioje vyskupijoje Krokuvoje kai 1983 m. birželio 22 d. paskelbė du naujus palaimintuosius, kurių vieno – basųjų karmelitų vienuolio iš Vilniaus ir 1863 metų sukilimo dalyvio t. Rapolo Kalinausko – gyvenimo didvyriškumas ir šventumas ypač žavėjo Karolį Wojtylą, darė jam didelę įtaką nuo pat jaunystės. Rapolą Kalinauską Jonas Paulius II paskelbė šventuoju 1991 m. Romoje.

Per Sibiro kančias 1863 m. sukilėlis Rapolas Kalinauskas atrado kelią į Dievą karmelitų dvasingume. Apvaizda lėmė, kad vėlyvesnę gyvenimo dalį jis praleido Vadovicuose,

Karolio Wojtylos gimtinėje, kur įkūrė karmelitų vienuolyną ir mirė 1907 m. Po maždaug dviejų dešimtmečių būtent šiame Kalinausko šventumo garsą liudijančiame vienuolyne dešimtmetis Karolis priėmė Pirmąją Komuniją, o taip pat iš karmelitų dvasingumo kilusį šakplirį, ant kaklo dėvimą Karmelio Marijos „saugantį apsiaustą“ – kurį nešiojo visą gyventimą ir su juo buvo palaidotas.

Esama įdomaus kontrasto tarp pamokslų, kuriuos Jonas Paulius II pasakė Kalinausko beatifikacijos iškilmės metu 1983 m. ir kanonizacijoje po aštuonerių metų. Tai liudija Europoje pasikeitusią geopolitinę situaciją. Beatifikacija įvyko dar prieš Rytų Europos išsivadavimą, kanonizacija – jau iširus Sovietų Sąjungai.

Beatifikacijoje Jonas Paulius II priminė, kad „Bažnyčia, kaip skelbia Vatikano II Susirinkimas, turi pastoviai visiems priminti šventumo pašaukimą ir vesti į šventumą visus savo sūnus ir dukteris. Kai šis šventumas patvirtinamas iškilinga beatifikacija, o ypač per kanonizaciją, Bažnyčia ypatingai džiūgauja. Šis džiaugsmas tam tikra prasme yra pats didžiausias koks. Ji gali išgyventi savo žemiškojoje piligrimystėje.“

(...)

„Venimus. Vidimus. Deus vicit“ – (Atvykome. Pamatėme. Dievas nugalėjo)!“. Šiuos karaliaus Jono

(Nukelta į 5 psl.)

Lietuvos Seimo užsienio reikalų komiteto pirm. Emanuelis Zingeris, Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus dalyvavo ekspertų diskusijoje „Lietuvos užsienio politika: Lietuvos - Lenkijos santykių vertinimai“, kuri gegužės 4 dieną surengta Rytų Europos studijų centre Vilniuje.

LR URM nuotr.

UŽSIENIO POLITIKOS PAIEŠKOS

Kęstutis Girnius

Prieš kelias savaites vizito į Austriją proga Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė davė trumpą interviu Austrijos dienraščiui „Die Presse“. Ji neslėpė savo nepasitenkinimo karinėmis operacijomis Libijoje. Pasak prezidentės, nors Lietuva pritarė Jungtinių tautų organizacijos (JTO) rezoliucijai įvesti neskraidymo zoną ir apsaugoti civilius gyventojus Libijoje, Vakarų šalių kariniai veiksmai akivaizdžiai peržengė JT mandatą. Ji klausė, kodėl prireikė karinių veiksmų Libijoje, kai panašios priemonės nėra taikomos įvairiems smurtu pasikliaujantiems diktatoriams Afrikos pietuose.

Karinės operacijos Libijoje yra kontroversiškos. Rusija ir Kinija nutarė nevetuoti JTO rezoliucijos, bet beveik nuo pirmųjų dienų kritikavo operacijų apimtį ir darė užuominų, kad tai priedanga Vakarų siekiui toliau valdyti visą pasaulį. Praeitą savaitę Danijoje viešėjęs Rusijos ministras pirmininkas Vladimiras Putinas pareiškė, kad Libijos režimo netobulumai nesuteikia užsienio valstybėms teisės kištis į

šios šalies vidaus reikalus, juolab preteksto susidoroti su jos vadovu Muammaru Gaddafi. V.Putinas retoriškai klausė, ar M.Gaddafi buvo teisiamas, kas prisiėmė teisę nužudyti žmogų, kad ir kas jis būtų. V.Putinas kritikavo Libijos infrastruktūros naikinimą ir kaip D.Grybauskaitė nurodė, kad pasaulyje yra daug iškreiptų režimų, kurie nėra puolami ar bombarduojami.

Ne visi NATO nariai pritarė intervencijai. Vokietija dramatiškai susilaikė per JTO balsavimą ir atsisakė dalyvauti kariniuose veiksmuose. Iš pradžių intervenciją griežtai kritikavo kita NATO narė Turkija. Tačiau solidarumas ilgainiui suveikė. Turkija tapo viena iš septynių NATO narių, kurių laivai įtvirtina ginklų embargą Libijai, o Vokietija pareiškė, kad ji pasiryžusi dalyvauti Europos Sąjungos (ES) vadovaujamai misijai teikti humanitarinę paramą Libijos gyventojams, net jeigu reikėtų siųsti sausumos pajėgas.

D.Grybauskaitė ne pirmą kartą kritikuoja NATO partnerius. Kartais jos kritika taikli, pavyzdžiui, kai ji viešai

reikalavo, kad NATO parengtų detalius Baltijos valstybių gynybos planus. NATO nenoras tai daryti siekiant nesuerzinti Rusijos buvo nesusipratimas. Juk norint atgrasyti anpuolį, svarbu pranešti apie gynybos planų egzistavimą, kad galimas agresorius žinotų, jog jis sulauks atkirčio. Kai NATO pagaliau parengė planus, Rusija nereagavo, nes nebuvo kaip reaguoti.

Kitais atvejais prezidentės veiksmai sunkiau pateisina, kad ir jos atsisakymas vykti į Prahą susitikti su JAV prezidentu Barack Obama. Nelabai įtikimai skambėjo ne kartą išreikšti priekaištai, kad siekdamas gerinti santykius su Rusija Vašingtonas ketina imtis veiksmų, kurie kenktų Lietuvos interesams. Prezidentūra aiškino, kad ryžtingi prezidentės veiksmai neutralizavo pavojų. Veikiau jokio išdavystės pavojaus nebuvo.

Lietuva yra visateisė NATO ir ES narė, kuri gali dalyvauti diskusijose ir reikšti savo nuomonę svarbiausiais dienų klausimais. Antra vertus, Lietuva turi solidarizuotis su savo partneriais bei laikytis NATO ir ES bendradarbiavimo principų, nesišvaistyti

grasinimais vetuoti bendrus nutarimus, kaip buvo daroma paskutiniaisiais prezidento Valdo Adamkaus kadencijos metais. Ir neskubėti kritikuoti sąjungininkų. Vieša partnerių kritika paprastai yra neveiksminga, ji tik skatina nepasitenkinimą. Reikia prisiminti, kaip jautriai į kritiką reaguoja Lietuva.

Kyla klausimas, ko prezidentė siekė savo pastabomis apie NATO intervenciją Libijoje. Ji nieko naujesnio ar ypatingesnio nepasakė. Rusija ir kitos šalys seniai kritikavo karinių anpuolių apimtį. Humanitarinės intervencijos vykdytojai visada kaltinami nenuoseklumu, gal net veidmainyste, nes jie nutaria imtis veiksmų prieš vieną represijas vykdančią šalį, o ne kitas. Tikiu, kad per NATO susitikimą D.Grybauskaitė išreiškė savo kritišką požiūrį į intervenciją. Tai kodėl reikia kritiką viešai bei abstrakčiai pakartoti, juolab pabrėžiant, kad intervencija akivaizdžiai peržengė JTO mandatą? Be to, prezidentės pastabos nebuvo susietos su konkrečiu įvykiu. Pavyzdžiui, jei pasitvirtintų žinia, kad per NATO puolimą žuvo M.Gaddafi nepilnamečiai vaikaičiai, kritika būtų labiau suprantama. Juk tie vaikai

taip pat civiliai, kuriuos reikia ginti.

Prezidentei rūpi sukurti įvaizdį ryžtingos, Lietuvos interesus ginančios vadovės, kurios nepašokdins nei Rusija, nei Amerika. Ji esą nepataikaus nei Maskvai, nei Vašingtonui. Toks sąjungininko ir potencialaus priešo netiesioginis sutapatinimas nėra visiems priimtinas. Tačiau D.Grybauskaitės priekaištai dėl karinių veiksmų Libijoje skirti ne vien Vašingtonui. Didžiausios intervencijos šalininkės buvo Didžioji Britanija ir Prancūzija. JAV tenkinosi antrininkės vaidmeniu. Nors prezidentė ne kartą pabrėžė ypatingą ES reikšmę Lietuvai, smerkdama intervenciją, ji labiausiai kritikavo šias ES valstybes. **Prezidentės pastabos labiausiai jas ir užgaus.**

Nelenga būti maža valstybe, juolab kad kartais manoma, jog mažas kraštas kaip ir mažas vaikas turi tylėti, kai kalba suaugusieji arba galingesnieji. Tokios nuostatos įžeidžia. Bet niekas nedraudžia protingai kalbėti. Arba protingai tylėti. Reikia atkakliai ir viešai ginti svarbius Lietuvos interesus, tokius kaip NATO gynybinių planų rengimą, net jei tai užgautų įtakingus sąjungininkus. Manau, kad intervencija Libijoje yra didelė klaida. Tačiau įvykiai šioje valstybėje neliečia Lietuvos interesų, mūsų kraštas nedalyvauja ir nedalyvaus kariniuose veiksmuose, o jo siunčiama humanitarinė pagalba labai ribota. Lietuva yra įvykių stebėtoja. V.Adamkus įsijautė į vertybių gynėjo vaidmenį, kritikavo Lietuvos sąjungininkus, kurie neva negerbė šių vertybių ar jas pažeidė. Šis Lietuvos užsienio politikos braižas nežavėjo daugelio partnerių. Prezidentė D.Grybauskaitė pagrįstai kritiškai vertina savo pirmtako užsienio politiką. Būtų gaila, jei ji pradėtų sekti jo pavyzdžiu. *bernardinai.lt*

JONUI PAULIUI II LIETUVIAI SEINUOSE DĖKINGI IKI ŠIOL

Ant tvoros, juosiančios Seinų bažnyčios šventorių, kabantys lietuviški skelbimai apie pamaldas - vieninteliai ne lenkiški informaciniai užrašai miestelio centre. Lenkijos lietuviai neabejoja - už lietuviškas pamaldas jie turi būti dėkingi velioniui popiežiui Jonui Pauliui II, kuris Vatikane gegužės 1 d. buvo paskelbtas palaimintuoju.

„Anksčiau lietuviams nedavė Seinuose melstis, stumdė, spardė... Kai baigdavosi lenkiškos mišios, sueidavo kuopelė lietuvių ir nuo laiptų giedodavo „Marija, Marija“ - bet ateidavo ir juos stum-

dydavo. Padėjo popiežius Jonas Paulius II, naujasis vyskupas“, - pasakoja Teresa Nometkienė, gyvenanti lietuviškame Vidugirių kaime Lenkijos šiaurės rytuose.

Dzūkiska tarme kalbanti T. Nometkienė, kaip ir dauguma kitų Lenkijos lietuvių, neabejoja, kad tik velionio popiežiaus dėka nuo 1983 metų gali eiti į lietuviškai laikomas šv. Mišias bažnyčioje Seinuose, Lenkijos šiaurės rytuose.

Po Antrojo pasaulinio karo Seinuose galiojusį draudimą laikyti lietuviškas pamaldas, praėjus penkeriems metams po lenko Karolio Voitylos

išrinkimo popiežiumi, panaikino jo paskirtas naujasis Lomžos vyskupas Juliusz Paetz. Neabejojama, kad vyskupo dekretas dėl lietuviškų mišių buvo paskelbtas popiežiaus Jono Pauliaus II valia.

„Keliadešimt metų vyko kovos dėl lietuviškų pamaldų, ir ta informacija pasiekdavo popiežių, visų pirma per Lietuvos dvasininkus, kurie tuo metu dirbo Vatikane“, - sako Seinuose gyvenantis Petras Maksimavičius.

Aktyvus lietuvių bendruomenės narys neslėpė nuoskaudų dėl išstumto lietuviškumo ir apgailėstavo, kad lietuvybei trukdoma grįžti į Seinų miestą ir valsčių, kur, manoma, lietuviai sudaro apie 30-40 proc.

visų gyventojų.

Intelektualai sako, kad būtent Jono Pauliaus II deklaruotose vertybės gali suartinti greta gyvenančius, bet dažnai vienas kito negirdinčius žmones.

„Man be galo graudu, kad mes nepasinaudojame Jono Pauliaus II paveldu. Nekalbu tik apie tai, kad tai buvo Katalikų bažnyčios galva - jis buvo didžiausias autoritetas ne tik lenkams, bet ir daugeliui lietuvių, amerikiečių, Pietų Amerikai... Jo vertybės nėra lengvos. Lengva pasakyti: „mylėk savo brolių“, o išėini į gatvę - jei tavo brolis yra nešvarus, ir renkamės kitą brolių...“, - sako velionio popiežiaus tautietė, Vilniuje veikiančio

Lenkų kultūros instituto vadovė Malgorzata Kasner.

„Mums reikia susimąstyti. Jeigu to nepadarysime, tai viskas, kas gali jungti, gali labai greitai būti sunaikinta. Tai padaryti labai lengva. Nekalbu betarpiškai apie lenkų ir lietuvių santykius, bet apskritai žmogiškai - būtinai reikia skirti laiko ir savo geros valios kitiems, su kuriais gyvename“, - kalbėjo M. Kasner.

Lenkų ir lietuvių šiltai prisimenamas velionis popiežius palaimintuoju buvo paskelbtas gegužės 1 dieną. Šis vardas jam buvo suteiktas, nes Katalikų Bažnyčia pripažino, jog dėl maldų popiežiui stebuklingai išgijo prancūzų vienuolė. *delfi.lt*

Vytautas Juodka, Vilnius (apie 1933)

Vilniaus sunkių darbų kalėjimo archyvine fonde, 1941-1942 metų kalinių registracijos knygoje yra

(Atkelta iš 3 psl.)

KASDIEN MELDŽIAUSI...

III Sobieskio žodžius Jonas Paulius II pakartojo norėdamas priminti, jog „tai palaimintieji ir šventieji, kurie parodo tą pergalės kelią, kurį Dievas nutiesia žmonijos istorijoje. Būtent Kristuje Jėzuje žmogus yra pašauktas į pergalę: į tą pergalę, kurią pelnė tokie šventieji, kaip Rapolas Kalinauskas. Tačiau tai pergalė, į kurią yra pašauktas kiekvienas žmogus.”

Kanonizacijos iškilmės metu popiežius Jonas Paulius II sveikino ir ragino džiūgauti dėl Rapolo Kalinausko šventumo ypač Lietuvą, Lenkiją ir Basų Karmelitų ordiną. Kanonizacijos iškilmė 1991 m. lapkričio 17 d. Romoje buvo viena iš pirmųjų, į kurią galėjo jau visai laisvai atkelti daugelio Vidurio ir Rytų Europos Bažnyčių atstovai, įskaitant lietuvius, baltarusius, ukrainiečius ir rusus. Lietuvos Bažnyčiai apeigose atstovavo tuometinis Vilniaus vyskupijos administratorius vysk. Juozas Tunaitis. Tą kartą, bene pirmą kartą popiežiaus apeigų istorijoje buvo ir Lietuvos valstybės vadovas. **Kanonizacijos Mišių homilijoje Jonas Paulius II atskirai pasveikino Lietuvos valdžios delegaciją, kuriai vadovavo Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.** Popiežius kreipėsi ir į „brangius brolius, atvykusius iš jau laisvos Lietuvos, vyskopus, kunigus ir pasauliečius” ir ypač nuodirdžiai juos palaimino.

Kalinauskas, anot Jono Pauliaus II, buvo Jėzaus Kristaus pagautas, visai taip pat, kaip tai aprašė laiške Filipiečiams apaštalas šv. Paulius. Šventasis Rapolas Kalinauskas, buvęs sukilėlis, po visų sunkių praeities pa-

žinių, kad Juodka Vytautas, gimęs 1884 m., 1941 12 12 buvo suimtas, patalpintas į Vilniaus sunkių darbų kalėjimą ir 1942 01 31 perduotas Ypatingojo būrio vado žinion.

Saugumo policijos ir SD Vilniaus skyriaus archyvine fonde, 1941-1942 m. suimtų ir sušaudytų asmenų kartotekoje įrašytas Juodka Vytautas (tėvo vardas nenurodytas), gim. 1884 m. Slucko m. ir gyv. Vilniuje,

tirčių ir kančių atrado tikrąją prasmę Kristaus žodžių, ištartų paskutinės vakarienės vakarą: „Kaip Tėvas mane mylėjo, taip ir aš jus mylėjau... Nėra didesnės meilės, kaip gyvybę už draugus atiduoti”.

Jonas Paulius II homilijoje sakė, jog šventasis Rapolas Kalinauskas aukojosi už tautiečius, siekdamas savo žemiškosios tėvynės gerovės; jis aukojosi iš meilės Amžinajai Tėvynei ir, kaip karmelitas, norėdamas dar giliau mylėti Kristaus pavyzdžiu; jis aukojosi per kunigystę visus kviedamas siekti šventumo, o visuotinę Bažnyčią – darbuotis vardan vienybės, visiškai pasitikėdamas Mergelės Marijos užtarimu.

Džiūgauki, gimtasis Šventojo mieste, su joje esančia Aušros Vartų šventove, Džiūgauki, Vilniau! Džiūgauki, žemiškoji t. Rapolo Kalinausko tėvyne!

Nuo vaikystės ypatingai gerbęs būsimą šventąjį Rapolą Kalinauską, Karolis Wojtyła visą gyventimą buvo išskirtinai pamaldus Aušros Vartų Gailestingumo Motinai. Bene jautriausius žodžius apie Aušros Vartų Dievo Motiną Jonas Paulius II pasakė Vilniuje, 1993 rugsėjo 5 d. lankydamasis Šventosios Dvasios bažnyčioje, kurioje, po oficialios kalbos Lietuvos lenkų bendruomenei, jis atvėrė širdį šiais žodžiais (popiežius kalbėjo lenkiškai):

„Dar norėčiau šį tą pridurti, nes kai pradėdi kalbėti gimtąja kalba, lengva išsinekėti... Vengsiu būti labai šnekus, bet noriu dar šį tą pasakyti. Niekad gyvenime nebuvo tekę man būti Vilniuje. Esu čia pirmą kartą. Sykiu galima tarti, kad visą savo gyvenimą, bent nuo tada, kai tapau sąmoningas, nuolat buvau Vilniuje. Buvau Vilniuje mintimis ir širdimi. Galima sakyti - visa esybe. Bent jau esmine

Domaševičiaus g. 6, bt. 9, kuris už slėpimą savo bute dviejų žydų tautybės asmenų - Mirjam ir Izabellos (pavardės, tėvų vardai, gimimo metai nenurodyti), pabėgusių iš geto, 1941 12 12 buvo suimtas ir 1942 01 31 sušaudytas Paneriuose.

Vytautas Juodka turėjo ne tik advokato išsilavinimą. Iš garsaus Rusijos artisto Aleksandro Vertinskio prisiminimų sužinoje, jog pastarojo gastrolių metu Vilniuje

*jos dalimi. Taip ir pasiliko. Ir Romoje. Gal net dar labiau. Tačiau noriu labai karštai padėkoti Dievo Apvaizdai už tai, kad pagaliau mane čia atvedė. Tai man ypatinga malonė - visa ši piligriminė kelionė, visi susitikimai, o ypač šio ryto iškilmingos šv. Mišios. Dabar man paaiškėjo kas yra Dievo slėpinys tautų istorijoje. Slėpinys tautų istorijoje. Dievas rašo savo tiesas, savo Apvaizdos ir išganymo ketinimus. Rašo kiekvieno žmogaus gyvenime. Rašo ir tautų istorijoje. Ir čia sunku to nepastebėti. Tai darosi ypač akivaizdu, byloja per visa, kas buvo ir kas yra. Supratau tai, ką tiek metų ir dešimtmečių nešiojau savyje. Dar vienas dalykas. **Vakar kartu meldėmės Aušros Vartuose. Ir ten pacitavau eilutes iš „Pono Tado”, Adomo Mickevičiaus žodžius Dievo Motinai: „Šventoji Motina, Čenstakavos gynėja, Tavim Aušros Vartai Vilniuje garsėja”. Baigiantis šiam susitikimui, noriu jums pasakyti, jog tie žodžiai pranašiški. Ir poetai turi kažkokią ypatingą dalią pranašysčių misijoje. Jie kalba apie tai, kas išlieka, nepaisant visų sunkumų, su kuriais susiduriame ir mes, ir mūsų broliai lietuviai. Tai išlieka. Ir tai neįveikiama. Nes tai yra Ji, viena, ta pati. Aš jau įvairiais būdais esu Ją pažinęs - Zebžidovo Kalvarijoje, mūsų Jasna Guroje, Fatimoje ir pagaliau Aušros Vartuose. Ir žinau, kad Ji ta, kuri nugalė bet koki blogį, net tą didžiausią, galutinį. Sumindo žalčiumi galvą. Tikiu, kad Ji leis mums nugalėti ir tas blogio atmainas, kurios apsunkina kelią į ateitį. To kelio į ateitį Jasna Guros Marijos, Aušros Vartų Marijos globoje linkiu savo tautiečiams ir savo broliams lietuviams Lenkijoje ir Lietuvoje. Garbė Jėzui Kristui.”***

bernardinai.lt

senoviniu instrumentu citra jam akompanavo Vilniaus konservatorijos profesorius Vytautas Juodka. Giminės prisimena, kad Juodka buvo pažįstamas su Sofija Čiurlioniene, kuri neva priekaištaudavo jam dėl kiek aištingo, nedemokratiško būdo. Čiurlionienė nežinojo, kad tuo metu, kai pas ją glaudėsi pabėgėliai iš Kauno geto, Vytautas Juodka taip pat bandė išgelbėti dvi gyvybes. Pas jį atėjo ieškoti prieglobsčio iš

geto pabėgusi su suklustotais dokumentais baleto šokėja Mirjam Podselver su dukterimi Izabella. Deja, neilgai gyveno Mirjam pas profesorių - 1941 metų gruodžio 12 dieną Vytautas Juodka ir Mirjam su dukterimi buvo suimti.

Taip tragiškai pasibaigusi gelbėjimo istorija buvo ir tragiškoji meilės atomazga - Mirjam Podselver buvo profesoriaus vėlyvoji meilė.

Iš leidinio „Gyvybė ir duona nešančios rankos”.

JONO PAULIAUS II LIETUVIŲ KALBOS MOKYTOJO, PRELATO S. ŽILIO TAPYTŲ PAVEIKSLŲ PARODA

Parodos atidaryme kalbėjo užsienio reikalų ministras A. Ažubalis.

lrytas.lt

Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje gegužės 3 dieną atidarytoje parodoje eksponuojami Lietuvai pasižventusio Popiežiškosios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje studijų prefekto, popiežiaus Jono Pauliaus II lietuvių kalbos mokytojo prelato Stasio Žilio paveikslai.

„Prelatas S. Žilys savo veikla ir pasižventimu Lietuvai yra tapęs sektinu pavyzdžiu ne tik Popiežiškosios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje studijuojantiems kunigams, bet ir visiems, kurie su juo yra bent trumpam susidūrę”, – sakė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. Anot jo, prelatui mažai rūpi parodos ir pristatymai, nes jis gyvena dvasininko gyvenimą, ir dailė jam tėra viena iš asmenybės raiškos formų.

S. Žilys yra nupiešęs ir nupiešęs šimtus darbų, kurie dėl kunigo dosnumo yra išdovanoti po visą pasaulį. Parodoje eksponuojamus darbus autorius dovanojo Telšių vyskupijai. Jis gimė 1924 metais Dargaliuose, netoli Šilalės. 1943 metais jis įstojo į Telšių kunigų seminariją, 1944-1945 metais mokslus tęsė Eichštate (Vokietija), 1946-1949 metais – Grigaliaus

universitete Romoje.

1948 metais S. Žilys išventintas į kunigus. 1951-1957 metais jis dirbo Amos vyskupijoje (Kanada) kurijos sekretoriumi, vicekancleriu. 1959 metais Grigaliaus universitete kunigas apgynė teologijos daktaro disertaciją. Nuo 1962 iki 1992 metų jis dirbo Šventojo Sosto Rytų bažnyčių kongregacijos archyvistu. 1959 m. buvo paskirtas Popiežiškosios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje studijų prefektu.

Apaštalinis protonotaras S. Žilys lietuvių kalba yra išspausdinęs teologines knygas „Gyvenimo šaltiniai” ir „Gyvoji liturgija”, kurios į sovietų okupuotą Lietuvą būdavo gabenamos ir platinamos slapta. Kunigas rašo eilėraščius, kurie spausdinami išeivijos spaudoje. Jis taip pat mokė Popiežių Joną Paulių II lietuvių kalbos, vertė jo kalbas bei homilijas į lietuvių kalbą. Prelatas daug prisidėjo prie Jono Pauliaus II vizito į Lietuvą parengimo 1993 metais.

Prelato paveikslai Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje bus eksponuojami iki gegužės 23 dienos.

LR URM

PARTIZANUS IŠDAVUSĮ „KLAJŪNĄ” TEISMAS
IPAREIGOJO TIK ATSIPRAŠYTI

Prieš porą savaitių 80-ąjį gimtadienį atšventęs vilnietis Vytautas Jonas Petronis pripažintas kaltu dėl Lietuvos gyventojų genocido, tačiau už grotų nesės. Vilniaus apygardos teismas gegužės 2 d. paskelbė, kad V. J. Petroniui skiria 2 metų laisvės apribojimo bausmę, per kurią jis turės nuo 21 iki 7 val. būti namuose, jeigu tai nesusiję su jam reikalinga medicinos pagalba.

Be to, teismas nusprendė, kad buvęs Lietuvos partizanas, turėjęs „Klajūno” slapyvardį, privalo viešai atsiprašyti nukentėjusiujų.

Tuo tarpu valstybės kaltinimą palaikęs prokuroras Alvydas Valiukevičius kaltinamajam siūlė skirti 10 metų laisvės atėmimo bausmę. Ar prokuratūra skųs nuosprendį, paaiškės vėliau, kai prokuroras susipažins su teismo nuosprendžio motyvais.

Teisėjų kolegijai vadovaujanti teisėja Teresėlė Kazlauskienė paskelbė, kad V. J. Petronį pripažįsta kaltu dėl Lietuvos gyventojų genocido, tačiau jam neskiria laisvės atėmimo bausmės. „Teismas nusprendė, kad baus-

mės tikslai bus įgyvendinti tik įgyvendinus teisingumo ir principingumo principus”, – paskelbė teisėja. Pasak jos, kaltu pripažintas V. J. Petronis yra senyvo amžiaus, ligotas, per visą savo gyvenimą nėra padaręs jokių kitų nusikaltimų.

„Šioje byloje buvo svarbiausias teisingumo principas – ištirti ir išaiškinti faktai”, – pažymėjo T. Kazlauskienė.

Prieš teismą stojęs V. J. Petronis savo kaltę pripažino. „Taip, esu kaltas”, – tik tokius žodžius tesugebėjo ištarti buvęs Lietuvos partizanas, turėjęs „Klajūno” slapyvardį.

Jam buvo pateikti kaltinimai dėl ginkluoto tautinio pasipriešinimo sovietų okupaciniam režimui dalyvių – Lietuvos partizanų fizinio sunaikinimo.

Bylos duomenimis, V. J. Petronis nuo 1945-ųjų buvo pasipriešinimo sovietų okupacinei valdžiai dalyviu – Lietuvos partizanu. Jis priklausė Molėtų antisovietinei organizacijai „Jaunieji sakalai”.

1952-ųjų vasario 28-ąją V. J. Petronį suėmė saugumo agentai-smogikai, vadovaujami Alfonso Radzevičiaus

(jis taip pat buvęs partizanas, turėjęs „Tarzano” slapyvardį), kuriam saugumas suteikė „Alfos” agentūrinį slapyvardį.

Sulaikytas „Klajūnas” sutiko bendradarbiauti su sovietų okupacinės valdžios represine Lietuvos SSR valstybės saugumo ministerijos struktūra bei vykdyti jos nurodymus.

Nuo 1952-ųjų iki 1965-ųjų V. J. Petronis buvo saugumo užverbuotas agentas ir turėjo agentūrinį slapyvardį „Kairys”. Pasak prokuroro, kaltinamasis veikė pagal iš anksto sudarytą ir patvirtintą veiksmų planą, kartu su kitais agentais vykdė šios sovietų okupacinės valdžios represinės struktūros nurodymus – fiziškai naikino ir suiminėjo Lietuvos gyventojus.

Bylos duomenimis, 1952-aisiais iš kovo 4 į 5 d. V. J. Petronis suorganizavo partizanų susitikimą, jo metu buvo nušauti Alantos rajono partizanai Juozas Petrėnas („Diemedis”) ir Balys Šokus („Vijūnas”). „Jaunųjų sakalų” vadas Jonas Barčys („Viesulas”) buvo suimtas, vėliau nuteistas už tėvynės išdavystę ir išsiųstas į lagerį.

V. J. Petronis dalyvavo ir dar vienoje operacijoje – tų pačių metų balandį jis padėjo sulaikyti dar du partizanus, kurie taip pat buvo nuteisti už „tėvynės” išdavystę ir išsiųsti į lagerį.

ELTA

PAGERBTOS HOLOKAUSTO
AUKOS

New York, Vilnius (LR gen. konsulato NY info, ELTA) - Šių metų gegužės 2 d. LR generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas kartu su Izraelio, Šveicarijos, Vengrijos, Vokietijos ir Graikijos generaliniais konsulais kaip garbės svečiai dalyvavo vienoje iš didžiausių New York sinagogų Park East Synagogue surengtoje Holokausto paminėjimo dienoje (Yom Hashoah). Pagrindinis renginio organizatorius - vyriausiasis sinagogos rabinas Rabbi Arthur Schneier - žinomas pasaulyje kovotojas už religijos laisvę, žmogaus teises, taiką ir tarpreliginį dialogą. Renginio metu pagerbtas Šveicarijos vicekonsulo Budapešte (1942-1945) Carl Lutz, išgelbėjusio daugiau kaip 62 tūkst. žydų nuo jų deportavimo į nacių mirties stovyklas, bei kitų įvairių pasaulio valstybių diplomatų-žydų gelbėtojų atminimas.

Tą pačią dieną Vilniuje oficialiai atidaryta pirmoji oficiali Izraelio atstovybė Lietuvoje - Izraelio garbės konsulatats. Konsulatą iškilmingai atidarė Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis ir Izraelio užsienio reikalų ministro pavaduotojas Daniel Ayalon, atvykęs į Baltijos šalis. Garbės konsulu paskirtas Vladas Algirdas Bumelis, kuris yra vienos didžiausių Izraelio kapitalo įmonių Lietuvoje „Sicor Biotech”/ TEVA vadovas, Lietuvos ir Izraelio prekybos rūmų prezidentas.

Konsulato patalpose Vilniuje įsikurs ir 2009 m. įsteigti Lietuvos ir Izraelio prekybos rūmai. Tokie pat Izraelio ir Lietuvos prekybos rūmai veikia Izraelio sostinėje Tel Avive. Lietuvoje šiuo metu iš viso veikia 26 garbės konsulų vadovaujami užsienio valstybių konsulatai.

„WESTERN UNION” VILNIUJE
ATIDARĖ REGIONO OPERACIJŲ CENTRĄ

Gegužės 5 d. pasaulinė pinigų perlaidų vedlė „Western Union” Vilniuje oficialiai atidarė Europos regiono operacijų centrą, kuriame dirba 460 žmonių. „Kadangi ši kompanija dirba daugiau nei 200 šalių visame pasaulyje, patyrusiems profesionalams ir ką tik studijas baigusiam

jaunimui tai suteikia dideles galimybes augti tiek profesine, tiek asmenine prasme”, – sakė premjeras Andrius Kubilius, skelbia Ministro pirmininko tarnyba. WU apie paslaugų centro Lietuvoje steigimą paskelbė pernai gegužės pabaigoje. Bendra projekto vertė - beveik 30 mln. Lt. LR URM

PAŽINKIME LIETUVOS KARDINOLĄ
„MANE KUNIGYSTEI RENGĖ SKAUTŲ
TARNYSTĖ ŽMONĖMS”

Kalbino Andrius Navickas ir kun. Kęstutis Dvareckas, bernardinai.lt

IV.

Tačiau viskas susiklostė kitaip, ir pats mano pateikimas studijuoti Šventojo Sosto diplomatinėje akademijoje buvo man netikėtas. Vatikano Susirinkimo tėvai buvo išreiškę norą, kad Romos kurijoje ir nunciatūrose atsirastų daugiau įvairių tautų dvasininkų, o ne vien italai. Romos tautinėms kolegijoms buvo išsiųstas kvietimas siūlyti kandidatus, kardinolas Samore, kuris prieš karą buvo šešerius metus Kaune, ir labai mylėjo Lietuvą, mane rekomendavo. Jis pažinojo ir labai gerbė mano tėvelį, žinojo, kad moku užsienio kalbų.

Į visas abejones man atsakė, kad kunigystė visų pirma yra tarnauti Bažnyčiai, o tai pasireiškia labai plačiai ir įvairiais būdais. Jis sakė, kad turiu galvoti ne apie savo, bet apie Viešpaties valią ir šaukimą. Ir tikrai niekada nesigailėjau, jog sutikau. Per visą diplomatinę tarnystę galėjau jaustis daugiau kunigas nei diplomatas,

Nors neturėjote galimybės įdėmiai sekti Susirinkimo eigos, tačiau jo vaisius neabejotinai labai greitai pajutote?

Be abejonės. Tai buvo svarbus naujas postūmis. Kaip sakė popiežius Jonas XXIII, reikėjo atidaryti Bažnyčios langus ir išsivėdinti. Tai buvo nepaprasto sudėtingumo misija, ir jos įgyvendinimas didžiąja dalimi teko popiežiui Pauliui VI, kuris buvo labai iškili asmenybė ir didžio intelekto žmogus. Jo katechezės, kurias nuosekliai skelbė po Susirinkimo uždarymo, aiškina dokumentus, kurie buvo priimti Susirinkime, ir yra gairės, kaip visa tai įgyvendinti.

Pats Susirinkimas buvo labai svarbus įvykis, tačiau turime sutikti, kad dėl priimtų dokumentų įgyvendinimo būta problemų. Labiausiai dėl visuomenės spaudimo ir revoliucinių permainų troškulio. Būta daug perlenkimų liturgijos reformos srityje. Nors kalbėta

Nuncijus Filipinuose

apie kristocentrišką liturgiją, tačiau neretai liturgija tapdavo tik bendruomenine švente, iš kurios Kristus išstumtas. Taip pat mačiau ir tai, kaip sunku tiems žmonėms, kurie per kartų kartas buvo suaugę su lotynų kultūra, o dabar ji staiga atmetama.

Pavyzdžiui, Prancūzijoje absoliuti dauguma tikinčiųjų mokėjo lotynų kalbą, kurios mokėsi dar mokykloje. Daug kas skaudžiai išgyveno, kad perėjimas prie gimtosios kalbos kartu buvo ir grigališkojo choralo bei tų liturgijos elementų, prie kurių buvo pripratę, atmetimas.

Problema – tikrai ne pats Susirinkimas, bet tai, kad jo nutarimus daug kur skubėta įgyvendinti, net į juos neįsiskaičius. Kai popiežius Benediktas XVI buvo paklaustas, galbūt atėjo laikas kviesti Vatikano III Susirinkimą, jis atsakė, kad tikrai ne, nes pirmausia reikia įgyvendinti Antrojo Susirinkimo nutarimus.

Susirinkimo dokumentuose galima atrasti labai svarbių gairių dėl ekumenizmo, dėl religijos laisvės, dėl Bažnyčios ir pasaulio santykio, tačiau reikia visa tai analizuoti, taip pat gilintis ir į laiko ženklus, ieškoti dialogo su pasauliu, kartu neprarandant skelbiamos žinios svarbos.

Susirinkimo nutarimų padorinius pajutau ir tuose kraštuose, kuriose dirbau diplomatinį darbą. Nes teko čia būti svarbių permainų laikotarpiu.

Prancūzija, Italija, Filipinai, Kosta Rika, Turkija, Nigerija, Olandija – tai valstybės, kuriose teko mokytis ar dirbti, prieš grįžtant į Lietuvą. Puiki galimybė savo akimis pamatyti Bažnyčios vienovę įvairovėje?

Kiekviena valstybė, ku-

rijoje buvau, man daug davė. Jau po studijų Romoje kiek kritiškiau pradėjau žiūrėti į kunigų darbininkų judėjimą Prancūzijoje ir grįžęs su jais apie tai diskutavau. Mačiau svarbų norą eiti pas žmones ir būti su žmonėmis, tačiau kartu mačiau ir polinkį Evangeliją pakeisti socialinio išlaisvinimo žinia.

Na, o Filipinai iš tiesų sukrėtė. Susižavėjau tų žmonių pamaldumu, širdies gerumu, jautrumu. Filipiniečiai yra linksmi žmonės. Ir daugiausia dėka krikščionybės, kurią jiems atvežė iš Meksikos atvykę misionieriai. Tai buvo krikščionybė, perteikta su ispanišku džiaugsmu. Kaip tik buvau Filipinuose, kai buvo švenčiamos misionierių atvykimo 400-osios metinės. Ten krikščionybė ir likusi su ispanišku temperamentu...

Kai po 30 metų grįžau į Filipinus per Jaunimo dienas, tai sunkiai atpažinau kraštą, liūdna buvo žiūrėti į permainas. Ten, kur buvo švara, džiugesys, dabar jau vis daugiau šiukšlių, daug daugiau socialinių problemų. Tačiau tas linksmumas, gyvas tikėjimas tebejauchiamas.

(Bus daugiau)

KONSULATAS PRISTATĖ SAVIGINAMUOSIUS GĖRIMUS

Gegužės 9 d. 6:00 val. vakaro viešbutyje „Sofitel Chicago Water Tower” (20 East Chestnut Street, Chicago IL 60611) vyko trečiasis kasmetinis Europos gėrimų festivalis „European Festival of Wine and Spirit”. Renginio metu buvo galimybė paragauti vyno, alaus ir spiritinių gėrimų iš Airijos, Austrijos, Belgijos, Bulgarijos, Čekijos, Estijos, Ispanijos, Italijos, Jungtinės Karalystės, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Liuksemburgo, Olandijos, Prancūzijos, Rumunijos, Suomijos, Švedijos, Vengrijos,

Vokietijos ir kitų šalių.

Distribucinės įmonės „Litusco” ir „Stawski Distributing” pristatė lietuvišką degtinę „Gera” bei „Kalnapilio” alų. Šiuo renginiu siekiama populiarinti Europos gėrimus Jungtinėse Valstijose, suteikti galimybę jų tiekėjams ir distributoriams reklamuotis bei susitikti su galimais užsakovais. Bilieto kaina – 30 JAV dolerių perkant iš anksto, o tą pačią dieną prie įėjimo – 40 JAV dolerių.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

CHICAGO, IL

Užsidarė restoranas „Seklyčia”

Su apgailestavimu pranešame, kad Vyresniųjų lietuvių centro patalpose 25-ius metus veikęs restoranas „Seklyčia” nuo š. m. gegužės 1 dienos uždarytas. Nustojus veikti restoranui, maistas nebebus pristatomas į namus. Jei ateityje įvyks pasikeitimų, apie tai pranešime spaudoje.

Visos kitos institucijos, įsikūrusios šio Centro patalpose (2711 W. 71 st St., Chicago, IL; tel. 773-476-2655), tęs savo darbą. Dirbs Socialinių reikalų tarybos raštinė, kurioje teikiami socialiniai patarnavimai, „Paguodos telefono” centrinė būstinė. Centre taip pat yra įsikūrusios „Dirvos” laikraščio redakcija, žurnalo „Pensininkas” redakcija ir

administracija, lietuviškos labdaros organizacijos „Lietuvos vaikų viltis” ir Lietuvos našlaičių globos komitetas. Čia taip pat veikia Lietuvos partizanų fondas bei Marquette Park specialios apsaugos raštinė.

Tradicinė vyresniųjų lietuvių trečiadienio popietė bus ruošiama įprasta tvarka - programa prasidės trečiadieniais 2 val. p. p. susirinkimų salėje.

Į Vyresniųjų lietuvių centro raštinę galite paskambinti tel. 773-476-2655 arba tel. 773-476-5999 arba parašyti el. pašto adresu lhservices@sbcglobal.net.

Vyresniųjų lietuvių centro inf. „Dainava”, liaudies dainų ir šokių ansamblis, kviečia Čikagos ir apylinkių lietuvius į savo koncertą gegužės 18 d., 7 val. vakaro, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Čikagoje.

PASKELBTI UŽSIENIO LIETUVIŲ JAUNIMO RAŠINIŲ KONKURSO „MANO LIETUVA” LAUREATAI

Lietuvos užsienio reikalų ministerija paskelbė užsienyje gyvenančių lietuvių jaunųjų rašinių konkurso „Mano Lietuva” laimėtojus.

Konkurso, kuriame dalyvavo užsienio lietuvių vaikai ir jaunimas nuo 6 iki 21 metų, tikslas – skatinti užsienio lietuvių jaunimo kūrybinę saviraišką, stiprinti tautinę ir pilietinę savimone, ryšius su Tėvyne, puoselėti lietuviybės dvasią. Ministerijai buvo pateikti

56 įvairaus žanro darbai, sukurti 62 autorių iš 9 valstybių – Austrijos, Airijos, Baltarusijos, Belgijos, Jungtinės Karalystės, Kanados, Lenkijos, Rusijos ir Vokietijos.

Konkurso laureatai bus apdovanoti URM atminimo dovanomis.

Laimėtojai ir jų darbai skelbiami Užsienio reikalų ministerijos interneto [svetainėje](#).

LR URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas

SKELBIAMAS LITERATŪRINĖS JONO AISČIO PREMIJOS KONKURSAS

Kaišiadorių rajono savivaldybė skelbia, kad iki birželio 20 d. laukia siūlymų poeto ir eseisto Jono AISČIO literatūrinei premijai gauti. Premija konkurso būdu skiriama už reikšmingiausius pastarųjų dvejų metų meninės kūrybos darbus, kuriuose jaučiamas aistiškos dvasios puoselėjimas, už J. AISČIO kūrybos palikimo tyrinėjimą ir populiarinimą, paskelbtus mokslinius ir spausdintinius darbus apie poeto gyvenimą, kūrybą, pilietiškumą ir kitus reiškinius, papildančius

poeto biografiją.

Kandidatus premijai gauti gali siūlyti Lietuvos rašytojų sąjunga ir kūrybinės organizacijos, mokslo ir kultūros įstaigos, aukštosios mokyklos, veiklos grupės, pavieniai asmenys, pateikdami Kaišiadorių rajono savivaldybei siūlymus ir darbus, už kuriuos siūloma premija, adresu: Bažnyčios g. 4, LT-56121 Kaišiadorys, Lietuva, J. AISČIO premijai.

Laureatui, kurį išrinks Kaišiadorių rajono savival-

Advocate Christ Medical Center & Hope Children ligoninė minėjo 50 metų veiklos sukaktį Field muziejaus patalpose. Nuotraukoje Christine Dannhausen-Brun, Asta Razmienė, kuri turi ligoninėje svarbias pareigas, žinių TV 2-ojo kanalo vedėjas Bill Kurtis, ligoninės pirmininkas Ken Lukhard su žmona Carla ir buvęs „Chicago Bears” treneris Mike Ditka.

Dr. C. Dannhausen-Brun nuotr.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ IMASI PRIEMONIŲ STIPRINTI RYŠIUS SU LIETUVIAIS BALTARUSIJOJE

Vilnius, gegužės 4 d. (LRT). Vyriausybė pritarė premjero sudarytos darbo grupės priemonės, kuriomis siekiama išsaugoti Baltarusijoje gyvenančių lietuvių kilmės asmenų tapatumą bei ryšį su Lietuva.

Pasak premjero spaudos tarnybos, ministrų kabinetas pritarė Lietuvių bendruomenių rėmimo, formaliojo ir neformaliojo švietimo lietuvių kalba organizavimo Baltarusijos Respublikoje 2011-2012 metais priemonėms.

Tarp minėtų priemonių - parama lietuviškoms mo-

kykloms, lituanistinėms sekmadieninėms mokyklėlėms, bibliotekoms, materialinių sąlygų pagerinimas į lietuvių švietimo, kultūros įstaigas, bendruomenes Baltarusijoje vykstantiems dirbti specialistams, Lietuvai reikšmingo kultūrinio paveldo Baltarusijoje įamžinimas.

Priemonėse taip pat yra numatyta siekiamybė palengvinti daugkartinių nacionalinių vizų išdavimą užsienyje gyvenantiems lietuviams, atvykstantiems į Lietuvą mokytis ar studijuoti.

Taip pat bus svarstomos

galimybės įsteigti kultūros atašė Baltarusijoje pareigybę. Šios pareigybės steigimui Vyriausybė buvo pritarusi 2008 metų vasarį, tačiau 2009 metų spalį ji panaikinta.

Priemonėse numatoma išspręsti Lietuvos lėšomis patatytą turto, taip pat lietuvių bendruomenėms Baltarusijoje priklausančio turto (žemės) registravimo ir to turto valdymo klausimus, vykdyti kitas priemones

Kaip teigiama Lietuvos ambasados Baltarusijoje tinklalapyje, šioje šalyje gyvena apie 30 tūkst. lietuvių.

KANADOJE NAUJA KNYGA APIE REZISTENCINĮ JUDĖJIMĄ POKARIO LIETUVOJE

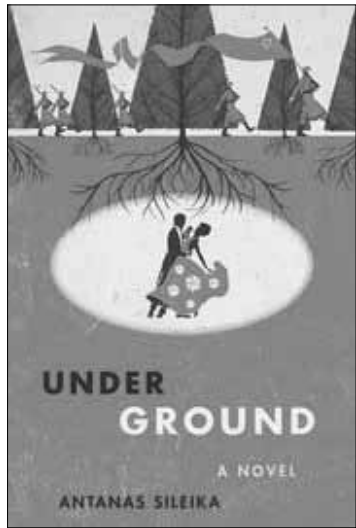
Lietuvos ambasadoje Kanadoje gegužės 4 dieną Otavos diplomatinei bendruomenei ir žiniasklaidos atstovams pristatytas Kanados lietuvių rašytojo Antano Šileikos naujasis romanas anglų kalba „Pogrindis” (Underground).

Knygos siužetas kuriamas iš Lietuvos istorijos vaizdų, narplioja pokario pasipriešinimo temą per partizanų meilės istoriją. Su knygos autoriumi svečius supažindino Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė

Damušytė. Ji priminė, kad „Pogrindis” sulaukė daug dėmesio ir teigiamų recenzijų Kanadoje.

A.Šileika susirinkusiems aiškino, kad jis kaip rašytojas norėjo atskleisti pogrindžio Lietuvoje istoriją, kuri nėra plačiai žinoma ar pripažinta, ir pasaulio istorinėje sąmonėje dar išlikusi „pogrindyje”.

Romanas šią savaitę taip pat buvo pristatytas Otavoje vykstančiame tarptautiniame rašytojų festivalyje. *LR URM*

NEW YORK, NY

Lietuvos generalinis konsulas New York **Valdemaras Sarapinas** gegužės 1 dieną pasveikino New York Maironio lituanistinės mokyklos moksleivių mamas su jų švente, padėjo už kantrybę ir rūpestį ugdant mažuosius lietuvačius.

„Jūs, mamos, esate tvirčiausias lietuviybės išsaugojimo ramstis – tai jūsų tariamas žodis visada ataidi vaikų širdyse, paskatindamas kurti, domėtis pa-

saulių, saugoti ir branginti savo tėvų ir senelių kalbą”, – sakė V.Sarapinas mokykloje vykusiame Motinos dienos šventėje. Vaikučių mamas sveikino mokyklos vadovė Faustina Šinkūnienė, JAV lietuvių bendruomenės Niujorko apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė, Brooklyn-Quins apylinkės pirmininkė Vida Jankauskienė.

Susirinkusieji klausėsi mamių skirtų Maironio lituanistinės mokyklos moksleivių atliekamų dainų ir eilių. *LR URM*

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis gegužės 2 dieną išsiuntė JAV valstybės sekretorei Hillary Clinton laišką, kuriame reiškiama užuojauta dėl buvusio JAV diplomato ir politologo Ronald Asmus mirties. „R.Asmus atvėrė Lietuvai kelius į NATO – jis buvo vienas pirmųjų Vakarų politikų ir įžymių saugumo ekspertų, siekusių priimti Baltijos valstybes į Aljansą, ir nuosekliai rėmė šį tikslą dirbdamas JAV Prezidento Bill Clinton administracijoje. Jis buvo tikras Lietuvos ir visų Baltijos šalių draugas“, – rašoma ministro laiške.

R.Asmus buvo JAV diplomatas, mokslininkas, per du dešimtmečius po Sovietų Sąjungos žlugimo padaręs didelę įtaką kuriant naują saugumo architektūrą Europoje. Prieš tapdamas JAV valstybės sekretoriaus padėjėju pavaduotoju Europos klausimams (1997-

2000) R.Asmus dirbo korporacijos „Rand“ analitiku ir Laisvosios Europos radijo bendradarbiu, buvo vienas pagrindinių glaudesnio JAV bendradarbiavimo su Europa šalininkų. Jis svariai prisidėjo prie dešimties Europos šalių grupės, taip vadinamos „Vilniaus dešimtuku“ sukūrimo. R.Asmus buvo vienas pagrindinių Baltijos ir JAV chartijos kūrėjų, kurios dėka buvo užmegzta strateginė partnerystė tarp Baltijos šalių ir JAV, padėjusi Lietuvai įsijungti į transatlantinę šeimą. Paskutiniaisiais gyvenimo metais R.Asmus nuolat dirbo Briuselyje, visapusiškai padėjo naujoms Europos Sąjungos ir NATO šalims spręsti esminius saugumo, energetinio saugumo uždavinius, kitas Baltijos ir Juodosios jūros regionų problemas. R.Asmus inicijuotas Briuselio forumas, kuriame nuolat dalyvau-davo Lietuvos atstovai, tapo vienas svarbiausių JAV ir Europą siejančių strateginių diskusijų centrų. R.Asmus taip pat buvo vienas aktyviausių Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Trakuose rengiamų kasmetinių tarptautinių strateginių saugumo politikos diskusijų (vadinamasis „Sniego susitikimas“, angl. Snow meeting) iniciatorių ir dalyvių. Jis ne kartą yra lankęsis Lietuvoje. 1999 metais jis buvo apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi.

Lietuvos užsienio reikalų viceministrė Asta Skaigirytė Liauškienė gegužės 6 dieną pasveikino Estijos ambasadoje Vilniuje apdovanotą Lietuvos disidentą, vieną iš Lietuvos Helsinkio grupės steigėjų Viktorą Petkų. Už pastangas siekiant Baltijos šalių nepriklausomybės Estijos Prezidentas Toomas Hendrikas Ilvesas skyrė V.Petkui Marijos žemės kryžiaus 3-iojo laipsnio ordiną.

Lietuvos centre, įsikūrusiame prie Lietuvos ambasados Lenkijoje, balandžio 28 dieną pristatytos Lietuvoje švenčiamų Velykų ir Atvėlykio tradicijos. Susirinkusius į vakaronę svečius linksmo kapela „Duja“. Žaidimų ir šokių mokė tautodailininkai Ramutė Kraujalienė, Jonas Bugailiškis ir Kęstutis Šeduikis. Vakaro metu buvo atidaryta Utenos rajono tautodailininkų klubo „Svirmas“ parengta liaudies meno paroda. Joje eksponuojami aštuoniolikos šio rajono tautodailininkų darbai: karpiniai iš popieriaus, medžio drožiniai, keramika, riešinės, nėriniai, audiniai, verpstės ir margučiai. Svečiai ypač domėjosi vilniečio tautodailininko Klaido Navicko paveiksiais – popieriaus karpinių ciklu „Žygio dainos“. Taip pat medžio drožėjo ir liaudies instrumentų meistro Jono Bugailiškio darbais. Meistras Lietuvos ambasados kieme ant senojo kaštono įkėlė savo drožinėta inkilą – kaip simbolį, kad čia nuolat skambėtų lietuviška giesmė.

Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis gegužės 4 d. JAV Kongrese dalyvavo 25-ųjų Černobilio atominės elektrinės tragedijos metinių minėjime, kurio metu prisimintos šios tragedijos pasekmės ir akcentuota atominės energetikos sauga. Ambasadorius Ž.Pavilionis pažymėjo, Lietuva, kaip ir prieš 25 metus, šiandien yra kartu su Ukraina ir labai daug iškentėjusiais jos žmonėmis. Pasak ambasadoriaus, atominių elektrinių nelaimės nepaiso valstybių sienų, todėl siekis užtikrinti atominės energetikos saugos standartus privalo būti visos tarptautinės bendruomenės rūpestis. Ž.Pavilionis sakė, kad Lietuvai kelia didelį nerimą artimoje kaimynystėje planuojamos statyti Baltarusijos ir Rusijos atominės elektrinės.

ELTA, LR URM, LRT

VILNIUJE ATIDARYTA MAŽOSIOS LIETUVOS AMBASADA

Vilnius, balandžio 27 d. (bernardinai.lt). Nuo šiol vilniečiai ir Lietuvos sostinės svečiai galės iš arčiau susipažinti su Mažosios Lietuvos paveldu ir šiandiena. Balandžio 15 d., švenčiant Tarptautinę kultūros dieną, Vilniaus senamiestyje Vokiečių g. 22, greta evangelikų liuteronų bažnyčios, iškilmingai atidaryta Mažosios Lietuvos ambasada. Šiuo skambiu vardu pasivadinusi viešoji įstaiga sieks reprezentuoti penktojo etnografinio Lietuvos regiono savitumą, priminti jo reikšmę mūsų istorijai, skleisti informaciją apie krašto dabartį, skatinti turizmą.

Tą pačią dieną Vilniuje vyko Šilutės – 2011 m. Lietuvos kultūros sostinės pristatymo renginiai, pradedę Kultūros ministerijoje. Teatralizuotos ceremonijos metu, skambant Šilutės meno mokyklos pučiamųjų instrumentų orkestro „Pamarys“ (vad. Gražvydas Raila) maršui, kultūros ministras Arūnas Gelūnas gausiai šilutiškių delegacijai įteikė simbolinę kultūros sostinės vėliavą.

Po pietų Šilutės dienos renginiai persikėlė į Vokiečių gatvę. Čia džiugino G. Railos vadovaujamas orkestras „Pamarys“ bei šokėjos, apsilankyti Šilutėje ir dalyvauti jos 500-ųjų metų jubiliejaus programos renginiuose kvietė ryškiais apdais vilkintys šilutiškiai jaunimo studijos aktoriai, praeivių akį traukė ant kojūkų žingsniuojanti Šilutės kamerinio dramos teatro aktorių pora, nešina Šilutės savivaldybės ir Kultūros sostinės vėliavomis. Prie į bažnyčią vedančio kiemo vartų masino tradicinius pamario krašto dirbinius išdėlioję ir jų kūrimo procesą demonstruojantys tautodailininkai **Angelė** ir **Vytautas Raukčiai**.

„Mažosios Lietuvos ambasados“ atidarymo ceremoniją gražia šišioniškių tarpe pradėjo šilutiškė etnografė Indrė Skablauskaitė. Po trumpos įžangos, į susirinkusiuosius kreipėsi LELB vyskupas **Mindaugas Sabutis** ir antrasis Vilniaus ev. liuteronų parapijos kunigas **Ričardas Dokšas**. Po Dievo žodžio skaitinių ir maldos, vyskupas pasidžiaugė, kad daugybę tragiškų išmėginimų patyrusios Mažosios Lietuvos kultūra tebėra gyva, jos gyvybę tęsia ir Lietuvos ev. liuteronų bažnyčia, kurios pamaldose šiandien giedamos giesmės daugelis buvo

Švedijos karalienė Silvija 1999 m. įsteigė Pasaulio vaikų fondą, kuris padeda skurstantiems vaikams. Jos vizito metu Lietuvoje vyko jaunimo nuo narkotikų apsaugojimo tarptautinės organizacijos „Mentor Foundation“ valdybos pasitarimas. Karalienė yra tos organizacijos pirmininkė. Ji aplankė sostinės Pilaitės vidurinę mokyklą, kurioje nuo 2007 metų „Mentor Lietuva“ vykdo programą. Ta proga Lietuvos operos ir baleto teatre (LOBT) įvyko iškilmingas labdaros koncertas „Ateitis gyvai“, kurio klausėsi tūkstantis žmonių – verslininkai, politikai, meno atstovai, finansininkai. Nuotraukoje – LOBT **Švedijos karalienė Silvija ir Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė**. Koncerto metu surinktos lėšos skirtos neturtingųjų vaikų vasaros stovykloms Lietuvoje. Karalienė buvo apsistojusi „Stiklių“ viešbutyje, Vilniuje. *trytas.lt*

sukurtos Mažajoje Lietuvoje. Dabar Vilniuje bus dar viena šios kultūros dalelė, – prieš pašventindamas „Mažosios Lietuvos ambasada“ kalbėjo vyskupas.

Naująją įstaigą ir „kolegas“ pasveikino Užsienio reikalų viceministras **Evaldas Ignatavičius**, kuriam yra tekę dirbti buvusioje Mažosios Lietuvos kultūros sostinėje – Karaliaučiuje. Diplomatas buvo generalinis Lietuvos Respublikos konsulas Karaliaučiuje.

Sveikinimo žodį tarė Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto bendradarbis, Mažosios Lietuvos Enciklopedijos redakcinės kolegijos narys, istorikas dr. **Algirdas Matulevičius**, atstovavęs ir Mažosios Lietuvos Reikalų Tarybai.

Renginiu pasidžiaugė ir apie numatomus šių metų Kultūros sostinės planus papasakojo Šilutės r. savivaldybės kultūros skyriaus vedėja Vilma Griškevičienė.

„Tikimės, kad Vilniuje liks labai mažai žmonių, kurie nežinos, kas yra Mažoji Lietuva,“ – sakė „Mažosios Lietuvos ambasados“ direktorė Kristina Toleikienė, viena iš 17 oficialiai Šilutės savival-

dybės patvirtintų ambasadorių, kurie turi pranešti žinią pasauliui apie **šiais metais vyksiantį Šilutės miesto 500 metų jubiliejų**.

Ambasados atidarymo ceremoniją baigė Šilutės Vydūno gimnazijos ir F. Bajoraičio bibliotekos atstovai, paskaite žodinių pamario krašto iliustracijų. Tada visi susirinkusieji buvo pakviesti apžiūrėti pirmosios ambasadoje pristatytos ekspozicijos – fotografijų ciklo „Šilutė. Potvynis ir jo žmonės“ bei parodos „Šilutė: dvidešimtmečio knyga ir knyginkai“, pastarojoje buvo ir Vilniaus parapijiečių Evos Labutytės ir Vytauto Gocento kūrybos darbų.

Toliau šventinė programa kvietė į ev. liuteronų bažnyčią. Iš gatvės pro vartus įžengus į kiemelį, kūrybiškumu nustebino Šilutės pirmosios gimnazijos moksleiviai: išsiri-kiavę mimai su originaliomis skrybėlėmis, vaizduojančiomis išskirtiniausius Šilutės pastatus. Bažnyčioje kilnojama parodą „Šilutės raida per 500 metų“ išsamiai pristatė Šilutės muziejaus direktorė Roza Šikšnienė. Ekspozicijos stendus parapijiečiai ir bažnyčios svečiai galės apžiūrėti dar keletą savaičių.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA
LAIKRAŠČIUS LIETUVOS KATOLIKŲ PARAPIJOS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

„ESU LIETUVIS, GYVENU LIETUVOJE IR MATAU, KAIP JI TYLIAI MIRŠTA”
„JUODIEJI GOBELENAI”

Audrius Musteikis

Užtat jis žino, kaip jautėsi Renesanso meistrai, imdaveši didelių temų. „Nusigrėžiu nuo pigaus karnavalo, alergija man nuo jo, ir einu priešinga kryptimi”, - deklaruoja 62 metų tapytojas. Toly, gilyn - į Lietuvos istoriją, didingus ir dramatiškus jos momentus. Didingai istorijai - didingi formatai. Du su puse iš trijų metrų ir daugiau. Drąsa ir rizika. „Jei idėja įdomi, nusi-kaltimas netapyti”, - įsitikinęs autorius. Septynerius metus jis stovi prieš gigantiškas drobes ir mojuoja nedideliu teptuku. Septynerius metus tapo vien istorinės tematikos paveikslus ir nė kryptelėjimo į šoną. Bus gal jau 12 darbų. „Tai labai daug, - paklaustas apie produktyvumą, sako G.Kazimierėnas. - Istorinis paveikslas tapomas lėtai, tai sudėtingas procesas, prasidedantis nuo skaitymo, apmąstymų, medžiagos rinkimo po trupinėlių. Nutapyti vieną darbą trunka apie metus.”

Ir kainuoja. Vien rėmai - apie 7 tūkstančiai litų. O porėmiai, dažai, o dailininko laikas? Abejonė širdies kamputyje - ar šiandien reikia tokių kūrinių? Bet ir viltis, kad esame išsiilgę savo istorijos. G.Kazimierėno istorinių drobių yra įsigijęs meno kūrinius kolekcionuojantis verslininkas. Paprastai autorius tapo negalvodamas apie komerciją. Jis tvirtina niekada neturėjęs tikslo žūtbut parduoti: „Gyvenimą sutvarkiau šitaip: kad turėčiau kūrybos laisvę, duoną užsidirbu pedagoginiu darbu. Dailės akademijoje prarandu laiko ir energijos, užtat turiu malonumą tapyti, ką noriu. Buvo sunkių momentų, tada džiaugdavausi, kad nuperka vieną kitą darbėlį. Vis dėlto sugebėjau atsilaikyti ir nenuslydau į komerciją.”

P e r n a i b i r ž e l i G.Kazimierėnas apstulbino visuomenę parodęs „Algirdo

žygius į Maskvą”, „Gedimino laiškus”, „Pirmojo Lietuvos Statuto priėmimą”, „Mindaugo karūnavimą. Lietuvos krikštą”, „Atsisveikinimą su Kęstučiu”, „Žimburgės vestuves” ir pačią didžiąją „Algirdo pergalę prie Mėlynųjų Vandenų”. Dabar LŽ žurnalistams teko laimė dirstelėti, kaip dailininko dirbtuvėje gimsta „Žalgirio mūšis”. Sudėtinga, tiršta partitūra, tvieskianti auksu, pulsuojanti aktyvia energija. Gotikos ir šių dienų dialogas. „Rizikinga tema, - sutinka dailininkas. - Istorinis ciklas gal krypsta prie pabaigos, gal ne, bet įsidrąsinau ir Žalgirio mūšiui. Iš pradžių niekaip nebūčiau jam ryžęsis, atrodė tolygu savižudybei. Bus „altoriškas” paveikslas. Žalgiris mums - kone sakralus dalykas.”

Vienoje kūrinio pusėje - kryžiuočių grupė, kitoje - Jogaila meldžiasi koplyčioje. Vytautas Didysis - ant žirgo. Autorius daug pasakoja apie sumanymą, istorinį kontekstą ir savo meninę kalbą. Vakarų ir Rytų Europos sandūrą ir jos kulminaciją - mūšį. Atkreipia dėmesį: „Pagrindinis kryžiaus žygių variklis - ideologija, kurią per popiežių diegė Šventoji Romos imperija. Todėl mano popiežius - griaučiai su sidabro aureole, jojantys ant žirgo griaučių. Sutinku, aštru, bet 250 metų nepalijaujamų kryžiaus žygių prieš Lietuvą, manau, nusipelno tokio traktavimo. Rodau personifikuotas Europos valstybes, kurios nuolat siuntė riterius kariauti su Lietuva. Dar įvedu motyvą, būdingą viduramžių menui, estetikai ir filosofijai - paskutiniojo teismo. Dievas šviesos strėle smeigia Vokiečių ordino magistrą Jungingoną - pasmerkia tuos, kurie Aukščiausiojo vardu tiek metų mus prievartavo...”

Paveikslas tapomas nuo vidurvasario. „Pernai vasaros pradžioje išvežiau parodą į Trakus, ir dirbtuvė ištuštėjo, - prisimena dailininkas. -

Tapytojas G. Kazimierėnas viliasi, kad esame išsiilgę savo istorijos.

LŽ nuotr.

Kad nutraukčiau spengiančią tylą, teko pradėti paveikslą „Vytautas, laukiantis karūnos”. Dabar jį tapau paraleliai su „Žalgirio mūšiu”.

- Kada „Žalgirio” pabaigtuvės?

- Galbūt kitą rudenį.

- Kas šių paveikslų reikšmingiau: perteikiama istorinė žinia, interpretacija ar plastinė kalba, jos ypatin-gumas?

- Turinys ir išaugina plastines vertybes. Ir tavo nuostatos. Visada svarbu konkretaus dailininko traktavimas. Jei čia yra kokių estetinių vertybių, tai ir vertinga, jei ne, lieka tik istorinė reikšmė, kuri nebūtų labai didelė.

Mums sakydavo: modernizmo estetikai nesvarbu, ką tapai, svarbu - kaip. Paul Cezanne teigė galįs visą gyvenimą tapyti tris obuolius. Visa tai ir atvedė prie Fluxus minkumo, visiško svarbių temų, žmogaus nureikšminimo. Tik „kaip”, „kaip”, „kaip”... Aš manau, kad labai svarbu ir „ką”.

- Kas skatino gręžtis į istoriją?

- Prieš tai tapiau „europietiškus” ciklus: itališką, prancūzišką, ispanišką. Atsiradus galimybei keliauti po Europą, pasivažinėjau. Tuose cikluose kalbu apie šiuolaikinio žmogaus santykį su senųjų civilizacijų ir kultūrų vertybėmis. Dabarties masinė kultūra paplauna kertinius dalykus: modernus žmogus apginkluotas galinga industrija, tačiau praradęs dvasinį turinį. Natūralu, kad iškilo klausimas apie lietuviškąją ciklą. O kodėl jo nėra? Pabandžiau ir užkibau. Ir tupiu šioje temoje.

Jau maniau pailsėsiu nuo istorinių darbų, bet ramybės nedavė, vis kirbino sąmonę sumanymas pavaizduoti dramatiškiausius Lietuvos istorijos momentus ir sujungti į ciklą „Juodieji gobelenai”.

Planuoju jį baigti iki rudens. Dirbu rimtai ir tuo džiaugiuosi. Manau, kad žinau, ką jautė didieji Renesanso meistrai: kaip malonu imtis didžiulės temos ir bandyti ją suvaldyti.

Štai „Vytautas, laukiantis karūnos”. Viena dramatiškiausių temų. Maniau, pavaizduosiu svečių stalą, bet jis man virto altoriumi. Mes galvojame, kad turim tik vieną karalių - Mindaugą. O privalėtume suvokti, kad buvo imperatorius - Vytautas, nes Vytauto laikų Lietuva atitinka visus imperijos požymius.

Čia - „Vytautas prieš Vorsklos mūšį”, kai pranašas išpranašavo pralaimėjimą. Vytautas siaubingai pralaimėjo - Dievas jį nubaudė. Todėl, kad dabar jau jis pats suorganizavo kryžiaus žygį - su popiežiaus bule, vokiečių, lenkų riteriais. Gal tai ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laimėjimas, bet...

- Parodose šalia jūsų darbų pateikiamas informacinis tekstas - tarsi įvadas į istorinį kontekstą, raktas į simbolius. O jei jo nebūtų?

- Istorinis paveikslas turi būti įdomus net ir nežinančiam istorijos. Patraukti kokiais nors kompoziciniais dalykais, tapybine nuotaika, ritmika. O kad suvoktum iki galo - nekenkia minimali informacija.

- Kas šių paveikslų stilistikoje yra iš jūsų mokytojų?

- Yra nemažai. Aišku, ne paviršutinis, tiesioginis sekimas. Gal ir galima išvelgti vieną kitą gudaitišką potėpį, tam tikrų plastinių dalykų, kuriuos perėmiau iš kompoziciją dėsčiusio Jono Švažo. Vis dėlto tiesioginių sąsajų nei su mokytojais, nei apskritai su lietuviškąja tapybos mokykla nėra. Jauti, kad čia tau netinka gudaitiška kalba. Ir J.Švažas netinka, ir Pablo Picasso. Ir modernistai netinka, kai tapai Mindaugo karūnavimą. Motyvai veda į gilius vidu-

ramžius, suprantai, kad reikia bent iš dalies remtis ano meto estetika - ankstyvosios gotikos, Bizantijos. Aišku, kuriu savitą darbą, bet viena koja remiuosi į tuos laikus. Štai čia (rodo į „Žalgirio mūšį”), apačioje, - gotikinės natos. Prieš mūšį buvo giedami choralai. Artėja dvi kariuomenės, ir ore susilieja polifoninis dviejų choralų gausmas, virstantis chaosu. Čia gotika man viską diktuoja: plokštuminį vaizdą ir t.t.

- Gal jūsų užmojus deramai supras ir įvertins tik ainiai?

- Čia ne mano reikalas.

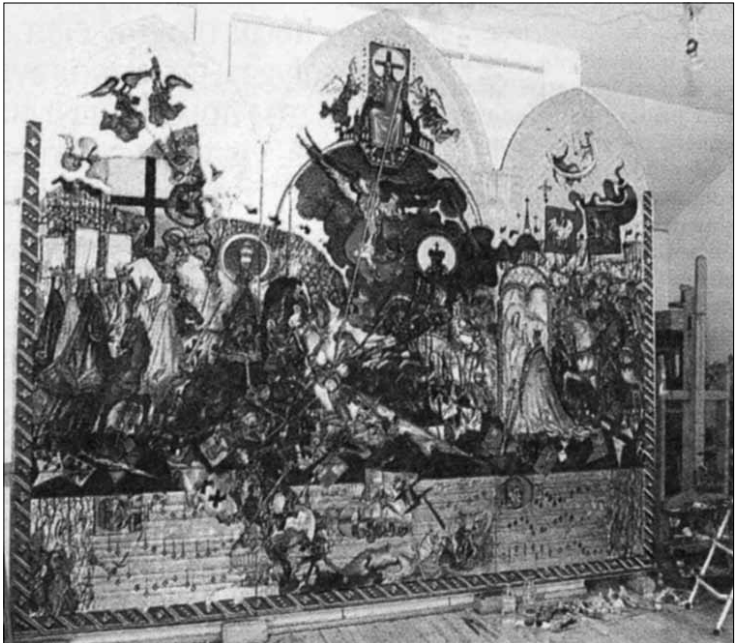
- Bet galvojot apie tai, prisipažinkit.

- Būtų labai arogantiška. Taip, šie darbai nėra lengvai suprantami, daug užkoduotos medžiagos. Reikia suvokti plastiką ir skaityti meninės kalbos reikšmes. Bet sudėtinga meninė kalba, kurią reikia atpažinti, būdinga visai šiuolaikinei tapybai. Sutinku, daugybė žmonių neišskaito tų dalykų. Manote, Mikalojų Konstantiną Čiurlionį supranta mūsų visuomenė?

- Bet jau daugiau nei jo amžininkai.

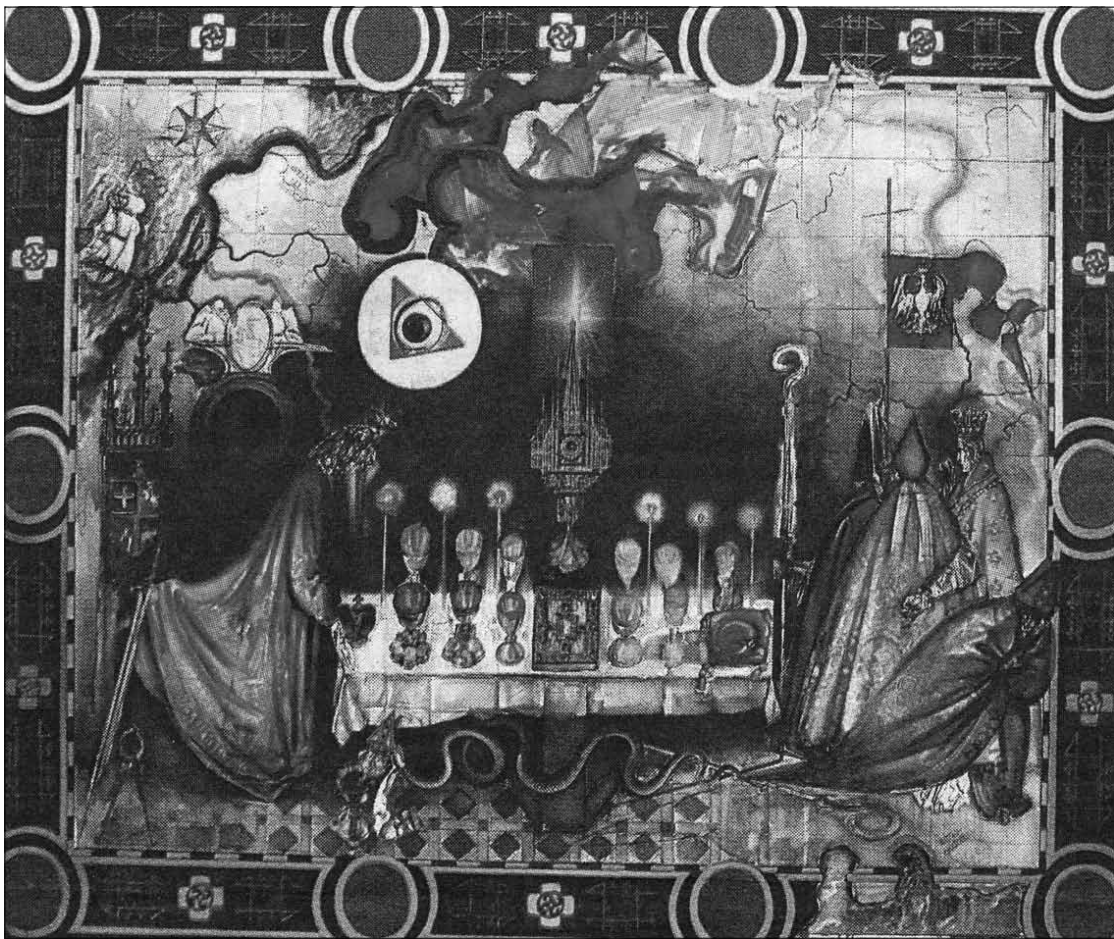
- Nieko ne daugiau. Kai studijavome, Leopoldas Surgailis mums aiškino: visi įsitikinę, kad supranta M.K.Čiurlionį - gimnazistai rašo rašinėlius. Bet tai literatūra. O jei nesupranti plastinės kalbos, nesupranti ir M.K.Čiurlionio. Jo mintis: tapybos priemonėmis išreikšti muziką. Tokia tapybos kalba jis priartėjo prie abstraktaus meno. Kad ir paveikslas „Fuga” - ką ten suprasi, jei neįskaitai tų vingių reikšmės. Tų miško formų. Esmė - ne miškas, o kaip gražiai linija nubanguoja ir persipina su kitais elementais. Lygiai taip pat žmonės neįkanda Leonardo da Vinci, tik siužetą perskaito. O meno kalbos, tų ryšių, to

(Nukelta į 10 psl.)

Dailininko dirbtuvėje tapomas „Žalgirio mūšis”.

LŽ nuotr.

„Vytautas, laukiantis karūnos”. Nebaigtas tapybos darbas iš „Juodųjų gobelenų” ciklo. *LŽ nuotr.*

(Atkelta iš 9 psl.)

ESU LIETUVIS...

kompozicinių mazgų grožio visiškai nesuvokia - jei nebuvo mokomi.

- Ar kas išnarpliojo jūsų darbų kompozicinius mazgus?

- Pirmiausia minėčiau labai rimtą Antano Andrijausko tekstą mano albumui. Yra keli Juozapo Algimanto Krikštopaičio straipsniai. Jis darbus analizuoja kaip semiotikas - stebėtina! lengvai skaito jų meninę kalbą. Pritrenkė, nes aš irgi maniau, jog 100 metų reikės laukti, kad jie būtų išlukštenti. Prašau - išlukštenti čia pat. Jei nebūtų jokios reakcijos, dailininkui - tragedija.

- Kaip reaguoja jūsų studentai - „ainiai”?

- Nuolat jų pasikviečiu. Būsimieji dizaineriai, kuriems dėstau tapybą, vertina teigiamai. Neseniai buvo atėję menotyros pirmakursiai su dėstytoja Ramute Rachlevičiūte. Tiesą sakant, buvo beveik baisu - ką sakys menotyrininkai. Susėdom visi ant grindų ir šnekučiomės. Jaučiau, kad susikalbam.

- Dėstytoja juos parengė, nuteikė.

- Galbūt pamokė, kad nereikia kritikuoti, nes dėdulė Kazimierėnas gali apsiverkti arba širdies smūgį gauti. Išėję - kalbėkit, ką norit. Tikriausiai taip ir įvyko. Su manimi jie buvo tokie mandagūs, jog man net pasirodė (kadangi esu nai-vus ir iš kaimo), kad vienam kitam ir patiko. (Juokiasi.)

- Prieš tapydamas svars-tote, kaip ir ką padarius, kad tik nebūtų senamadiška? Kad moderniau?

- Tokios mintys kankino, kai buvau jaunas. Baisiai norėjau būti modernus. Nors

atreipti į save dėmesį - mirtinas! O kaip atkreipsi? Geriau už A.Gudaitį nenutapsi. Tada reikia trenkti ką nors nauja, ko dar nebuvo. O kai suaugi, ateini į protą, noras žūtbūt atkreipti dėmesį praeina. Supranti, kad to dėmesio tiek daug ir nereikia. Žmogus įdomiausias savo gelme. Nes ką tu čia nauja pasakysi, o pasakyti ką nors giliai - man įdomu. Tada tikslai kiti. Rembrandt gelmė: rodos, nieko ten nėra, o kažkodėl akių negali atitraukti. Va čia tai paslaptys. Johann Sebastian Bach muzika man absoliučiai nauja, aktuali, retas modernus kūrinys taip giliai užkabina. Kas iš to naujumo, jeigu po 15 minučių nusibosta?

Tapau istorinius darbus ir manęs nejaudina, nauja čia ar ne. Koks skirtumas? Jei brendu į motyvą, kurio niekas nejudino, argi tai ne nauja? Karūnos laukiantis Vytautas - niekas nebandė tapyti. Kaip smagu - eini pirmas. Man regis, šiuolaikinė europinė kultūra serga, nes per daug ieško nauja. Nuvažiuok į Ispaniją, Italiją, Lenkiją, Rusiją, Baltarusiją - visur rasi tuos pačius reiškinius. Tai kur mus atvedė varžybos, kas dar ką nors nauja pasakys, jei visi apsivilkio uniformą? Paradoksas: iškelta naujumo vėliava, o iš esmės - rutina. Postmodernistinis akademizmas. O kai aš Žalgirio mūšį tapau gotikine stilistika, naudodamas sidabrą ir auksą, drįstu manyti, kad tai nauja. Raskite panašų dalyką šiais laikais. „Juodieji gobelenai” - o kas čia sena? Kad nosis detalai nutapyta?

Esu lietuvis, gyvenu Lietuvoje ir matau, kaip ji tyliai miršta, ardoma mūsų pačių: destruktijos, pseudo-

kultūros, pseudopolitikos. Ir tų, kurie kelia naujumo vėliavas. Kas lieka senam Kazimierėnui? Mano protesto forma - tose varžybose nedalyvauti. Nusigrėžiu nuo pigaus karnavalo ir einu priešinga kryptimi. **Mąstau apie savo valstybės istoriją.** Ką, neaktualu šiuolaikiniam žmogui? Prieš netenkant savo valstybės. Ir aktualu, ir modernu, ir reikalinga. Ir nieko čia senoviško. Motyvas senovinis? Bet ar anksčiau buvo įmanoma nutapyti popiežių griaučius? Buvo laikai, kai dailininkas už tai galėjo supleškėti ant laužo. Ir vėliau karjeros nebūtų padaręs. Sovietmečiu vien jau paveikslų pavadinimu būtum atkreipęs tam tikrų struktūrų dėmesį. Per visą Lietuvos is-

toriją pagaliau turime galimybę įvertinti Žalgirio reiškinį savaip - ar čia ne nauja?

Bataliniuose paveiksluose paprastai duria, smeigia ir t.t. O čia - apmąstymai apie istorinę tiesą, moralines kategorijas. Šiuolaikinio žmogaus požiūris į karą kaip į absurda. Manau, kad kalbu dabarties žmogui prasmingus dalykus. Šiuolaikiškumo samprata nebūtinai turi sutapti su išoriniais šiuolaikiškumo atributais.

- Ką apie jūsų kūrinius sako istorikai, pavyzdžiui, Alfredas Bumblauskas?

- Ne vien A.Bumblauskas yra Lietuvoje... Bet nėra istoriko, kuriuo vienu galėtum remtis. Reiškiniai vertinami įvairiai, kartais labai prieštarinčiai. Tenka daryti savo išvadas. Dailininkas turi teisę teikti savo versiją, savo emocinę sampratą ir vertinimą. Nori nenori reikia išdrįsti. Gal imuosi darbų ne pagal jėgas, bet noriu, kad paveiksluose būtų ir mūsų istorijos emocinis kodas. Kazimierėniškas - kaip man atrodo.

Mes blaškomės bandydami kurti Lietuvos įvaizdį - drąsi šalis ir panašiai. Nieko nereikia kurti, tik atmerkti akis ir pasižiūrėti, kokia mūsų istorija. Barboros Radvilaitės perlus, dovanotus Žygimanto Augusto, po jo mirties per savo žvalgus nusipirko Anglijos karalienė. Elžbietos I, paskui ir Viktorijos portretai - su Barboros perlais. Čia Lietuvos įvaizdis ar ne? Mūsų karalienės Bonos Sforzos namuose buvo Leonardo da Vinci freskos. Įvaizdis ar ne? Algirdo pergalė prie Mėlynųjų Vandenų, sustabdžiusi Čingischano slinktį į Europą - įvaizdis ar ne? O Algirdo tezė, kad visa Rusija

turi priklausyti Lietuvai? Ir dar daug tokių dalykų.

- Kaip jaučiatės priešais didžiulį paveikslo plotą? Kiek jam jėgų atiduodate?

- Atrodo, nieko ypatinga nedarai, stovi ir teptuku muoja. O jėgų atima. Sutvarkyti visumą, sureguliuoti energijų tėkmes - ir nervas, ir kova. Atsistoji priešais keturių metrų plotą, broleli tu mano... Brūkštelėti pirmą brūkšnį nėra paprasta. Jauti, kad nepataikai. Dar bandai, ir dar - apima neviltis. Tada važiuoji žvejoti. Grįžęs vėl bandai ir vis nepavyksta - dar pažvejoji, paskui staiga pradeda sektis. Visą laiką vidinės turbulencijos, bet paprastai dailininkai apie tai nešneka. Čia - virtuvė.

- Kaip tokius darbus išnešti iš dirbtuvės?

- Nuimti nuo porėmio, suvynioti ant specialaus rulono, nugabenti į parodos vietą ir ten sumontuoti. Pernai, kad nuvežčiau septynis darbus į Vilniaus rotušę, prireikė darbuotis visą savaitę.

- Per tuos septynerius metus tapėte ką nors mažesnio, kitokio - kad atsikvėptumėt, atsipalaiduotumėt?

- Nebuvo poreikio. Jei ne „Juodieji gobelenai”, gal būčiau tapęs portretus.

- Lieka laiko pasidomėti, ką nuveikia kolegų tapytojai?

- Man patinka, kai dirbama iš visų jėgų. Maksimalistų darbai. Pavyzdžiui, Šarūno Saukos, Mindaugo Skudučio, Aloyzo Stasiulevičius. Dabar mus pjauna komercinis menas. Daugybė kūrėjų paskendę žemiausio lygmens problematikoje: pardavė, nepardavė. Kalbos tik apie tai, kiek sumokėjo. Visiškas nuopuolis. *LŽ*

G. Kazimierėno tapybinis pasakojimas apie didžią karališką Žygimanto Augusto ir Barboros Radvilaitės meilę. *LŽ nuotr.*

RENGINIŲ KALENDORIUS

GEGUŽĖS 14 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Algio Rukšėno novelės „Devil’s eye” pristatymas „Gintaras” restorane. **Rengia Akademinis Skautų Sąjūdis.**

BIRŽELIO 12 d., sekmadienį – Baisiojo birželio minėjimas Šv. Kazimiero parapijos patalpose 2:00 val.p.p. Ekumeninės pamaldos bažnyčioje už Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus. Po pamaldų bus trumpas paminėjimas ir kavutė parapijos kavinėje. **Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.**

SKAITYTOJŲ MAŽĖJIMO PRIEŽASTYS

Visiems yra gerai žinoma, kad kasmet mažėja JAV laikraščių skaičiai: vieni susijungia, kitus nuperka jų varžovai ir sustabdo jų leidimą, dar kiti tampa mėnesiniais arba visiškai užsidaro ir t.t. prie to dar galima pridėti apmokamų skelbimų sumažėjimą ir didžiulę interneto įtaką. Technologija nesulaikomai žengia į priekį. Tokia jau gyvenimo tikrovė.

Sunkią pradžią turėjo ir lietuvių spauda JAV: trūko lietuvių kalbos žinovų, mokančių taisyklingai lietuviškai rašyti, trūko vadovų bei spaustuvės įrangos. Nepaisant to, lietuvių spauda JAV ne tik išsiskynė, išaugo, suklestėjo ir po Antrojo pasaulinio karo, atgaivinta naujos atvykėlių bangos, pasiekė savo gyvavimo viršūnę. Skaitytojų skaičiui labai padidėjus, finansinė parama taip pat nekėlė rūpesčių.

Todėl labai liūdna, kad po daugiau nei penkiasdešimt klestėjimo metų, daug JAV lietuviškų laikraščių ir žurnalų užsidarė. Per paskutinius kelerius metus buvo pastebimas lyg ir lietuviškos išeivijos spaudos atgimimas, bet jis sudėtų vilčių nepatenkino, nors naujieji leidiniai ir buvo skirti pritraukti tam tikrą naujosios lietuviškos išeivijos bendruomenės sluoksnį. To nepasisekimo priežastis nėra lengva nurodyti: tai sudėtingas, painus ir labai subjektyvus dalykas. Tačiau kai kurios priežastys yra akivaizdžios: skaitytojų gretų išretėjimas dėl mirties ar sveikatos negalių ir išretėjusių gretų nepapildymas naujais skaitytojais, leidinių turinys, vadovybės trūkumai ir... netikėtas ir keistas užsiuolimas, kad naujieji leidiniai nėra anglų kalba.

Yra neginčytina, kad nuo skaitytojų skaičiaus priklauso ir finansinės paramos dy-

dis. Tokia parama yra ypač svarbi ne pelno siekiančioms (non-profit) organizacijoms kaip „Dirva”. Pabrėžtina, kad „Dirva” būtų seniai užsidariusi jei jos skaitytojai, pilnai supratę šio tautinio lietuviško leidinio vertę, nebūtų jos dosniai ir nuolat rėmę finansiniai. Už tokį jų uolumą jiems priklauso nuoširdžiausias ačiū. Aukščiau minėtoji lietuviškų laikraščių „mirties” priežastis – „išretėjusių gretų nepapildymas naujais skaitytojais” – nėra staigmena nei „Dirvai” nei kitiems išeivijos laikraščiams. Tai yra nepaneigiama lietuviškos išeivijos spaudos vis pilkėjanti kasdienybė su vis siaurėjančiomis prošvaistėmis.

Nepadeda ir tai, kad tikslus JAV gyvenančių lietuvių skaičius bei jų gyvenvietės nėra žinomos. Paskutiniame JAV gyventojų surašyme (census), lietuvių kilmės gyventojų duomenys yra netikslūs, dažnai neprieinami. Įvairių JAV lietuviškų organizacijų narių sąrašai (jei iš viso tokie yra) taip pat yra, dėl nežinomų priežasčių „išslaptinti”. Gal LR ambasada Washington, DC, turi tikslesnių duomenų liečiančių lietuvių kilmės gyventojų skaičių JAV? Viena yra aišku: lietuvių skaičius JAV dabar yra daug didesnis nei po Antrojo pasaulinio karo. Tačiau dauguma naujai atvykusiųjų vengia atskleisti savo adresus. Jie atvyko čia ieškodami to puodo aukso ekonominės vaivorykštės gale, kartu atsiribodami nuo lietuvių kalbos, kultūros, tautiškumo. Jei tokia jų laikysena nepasikeis, tegalima tikėtis tik laipsniško JAV lietuvių žlugimo. Neabejotina, kad JAV yra didžiulis skaičius lietuvių, kurie galėtų dosniai, be skriaudos sau, paremti išeivijos lietuviškąją spaudą. Tereikia tik noro išsilaivinti iš abejingumo kiauto.

Algirdas V. Matulionis

PASTABOS IR NUOMONĖS

ŽAIDIMAS LENKIJOS ISTORIJOS KORTA

Antanas Rimantas Šakalys

Kai kurie naujieji mūsų istorikai pamėgo žaisti Lenkijos istorijos korta, nes lenkai už tai dosniai atsilygina ordinais, kryžiais ir dar nežinia kuo. Kai kam iš jų norėtųsi švesti Lenkijos 1791 m. gegužės 3 d. konstitucijos dieną labiau, nei Lietuvos istorijos reikšmingas datas.

Kiekviena valstybė, tauta tegu švenčia savas reikšmingas jų istorijos datas. Tai jų patriotinė priedermė. Mes turime savų reikšmingų istorinių įvykių, datų. Paskutinis Liublino uniją ženklinantis ryšys buvo nutrauktas tik atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, kai Popiežius Jonas Paulius II 1991 m. gruodžio 24 d. Lietuvos teritorijoje įkūrė dvi bažnytines provincijas – Vilniaus ir Kauno arkivyskupijas su sufraganinėmis vyskupijomis. Lygiagrečiai buvo pertvarkytos ir kaimyninių Lenkijos bei Baltarusijos vyskupijos. **Simboliška, kad iš Lenkijos kilęs popiežius, šiais aktais įtvirtino Vilniaus arkivyskupijos priklausomybę Lietuvai, atskyręs priklausomybę nuo Lomžos.**

Istorikų nusikalbėjimai apie lenkiškos konstitucijos svarbą mūsų valstybei – aki-vaizdūs. Juk toje konstitucijoje apie Lietuvą nėra nė žodžio. Tai Lenkijos konstitucija, ir tas tvarinys skirtas norint šiek tiek apriboti lenkų bajorų privilegijas, jų amžiną lėbavimą, vedusį į valstybės merdėjimą bei visišką jos praradimą. Vėliau tą vadinamą Žečpospolitą Austrija, Prūsija ir Rusija be jokios užkandos sėkmingai suvalgė. Taip baigėsi „Baroko kelias”. Konstitucijoje apie Lietuvą, net kaip sąjunginę ar autonominę Žečpospolitos dalį ten išvis nekalbama. Ta konstitucija iš esmės naikino tik paskutines Lietuvos valstybingumo liekanas. Minimoje Lenkijos konstitucijoje panaudoti tekstai, paimti iš 1789 m. Prancūzijoje paskelbtos Žmogaus ir piliečių teisių deklaracijos. Prolenkiški mūsų istorikai tą konstituciją garbina tarsi ji galėtų būti pavyzdžiu mūsų teisinei sistemai. O juk mes, lietuviai, į pasaulį išleidome net tris Lietuvos Statutus ir tų statutų nuorašai rankraščių pavidalu surandami Londono, Paryžiaus ir kitų valstybių bibliotekose, rusai jais naudojosį kurdami savo teisynus.

Mūsų istorikams ir teisininkams verčiau vertėtų susirūpinti dabartine

„DIRVAI” AUKOJO

K.Černis, W.Bloomfield, MI...50
K.Tautvydas, Greenbank, WA...45
M.Pautienis,
W. Barnstable, MA.....30
A.Sakas, Lancaster, OH30
R.Leveckis, Centerville, MA .25
V.Gilys, Sun City, CA22
K.Šiupinys-Hill,
Concord TWP, OH20
M.Taylor, Concord, CA.....20
A.Giedraitienė, Willowick, OH 15
I.Stuopis, Sharon, MA 15
V.Muliolis, Moon Twp., PA....10
V.Burokas, Los Angeles, CA....5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

pagrindu sukurptos kokios Lenkų rinkimų akcijos ar Rusų sąjungos.

Nors mūsų valstybę kūrė ir sudaro lietuvių kamieninė tauta, tačiau mūsų valdžios tautinis stuburas susivienodina su karklo stuburu. **Antai pasigirdo, kad Ispanijoje atidaromas Lietuvos ir Lenkijos kultūros centras. O kodėl ne Lietuvos, Latvijos ir Estijos kultūros centras?** Juk į mus žiūri pasaulis kaip į Baltijos seseris. Ką apie tai galvoja Baltijos valstybių vadovai? Juk kasmet šių šalių vadovai susitinka pasitarti vis kitoje valstybėje! Iš kur atsiranda Lenkija? Su Latvija mus sieja ir giminystės ryšiai – visgi esame baltai. O ir estų liuteroniškas praktiškumas mums nepakenktų. Iš kur tas siekis slaviškėti?

Bežaisdami Lenkijos istorijos korta, nesusimąstome, kad vyksta „integracija” Lenkijos ir Rusijos kryptimis. Metas liautis.

Patria Imports

*We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!*

794 East 185th St. • 216-531-6720

PENKI METAI BE

A.† A.

GERARDO JUŠKĖNO

Mirė gegužės 13 d. 2006 m. palaidotas Visų Sielų kapinėse. Mišios bus aukojamos šv. Kazimiero bažnyčioje kun. J. Bacevičiaus.

Prašome draugus ir pažystamus prisiminti

A.A. GERARDĄ jūsų maldose.

*Liūdinti
Žmona ir dukros*

„JOKIŲ ŠANSŲ, KAD LINAS KLEIZA BUS RINKTINĖJE”

Lietuvos krepšinio rinktinės vedlys Linas Kleiza – jau Lietuvoje. Vos sugrįžęs į gimtąjį Kauną, Toronto „Raptors” puolėjas pateko į medikų rankas.

Lietuvos rinktinės gydytojas, Kauno klinikų reabilitologas Vytenis Trumpickas su L.Kleiza dirba du kartus per dieną.

– Gydytojau, ar seniai krepšininkas Lietuvoje? – „Vilniaus diena” klausia V. Trumpicko.

– Toronto komanda baigė Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) sezoną ir Linas sugrįžo į tėvynę. Žaidėjo reabilitacija Lietuvoje tęsis visą vasarą. Krepšininkas pageidavo būti tėvynėje. Kartu su juo į Lietuvą atvyko ir „Raptors” komandos fizinio pasirengimo treneris Francesco Cuzzolin. Jis išsakė savo pageidavimus, nurodė terminus ir gydymo metodus, kuriuos rekomendavo Lino kelį operavęs chirurgas Richard Steadman. Išsiaiškinome, kad visos tinkamos sąlygos krepšininko reabilitacijai čia yra. Į Torontą L.Kleiza vasarą sugrįš tik kelioms dienoms, kur jam bus atliktas patikrinimas.

– Kokia šiuo metu L. Kleizos savijauta?

– Kiekvieną dieną dirbame su juo. Atliekame rekomenduotinus fizinio pasirengimo, pusiausvyros pratimus. Didelių apkrovų kol kas stengiamės išvengti. Stipriname visą sportininko kūną, ne tik operuotą koją. Viskas vyksta kryptingai, kelio kremzlytė po truputį

formuojasi, tačiau visi suprantame, kad tai yra ilgas procesas.

– Gal būtų galima prognozuoti, kada L. Kleiza galės pradėti aktyviai sportuoti?

– Stebuklų būna, tačiau, mano įsitikinimu, vilčių pamatyti Liną šiemet mūsų šalyje vykšančiame Europos čempionate nėra. Neaišku, kaip kelio kremzlė augs toliau, tačiau šiuo metu – jokių šansų, kad L.Kleiza bus nacionalinėje rinktinėje.

– Ar Toronto komandos vadovai reikalavo, kad krepšininkas nežaistų Europos čempionate?

– Ne, jokių panašių nurodymų ar prašymų tikrai nebuvo. Jų įsitikinimu, Linas turėtų atsigauti spalio pabaigoje ar lapkričio pabaigoje. Jei jau nežais čempionate, beveik neabejoju, jog bus nerizikuojama ir laukiama iki pačios termino pabaigos, kad žaidėjas būtų visiškai išgijęs ir sustiprėjęs.

– Kokios Lino nuotaikos?

– Puikios. Jis neliūdi, puikiai supranta situaciją. Žinome, kad staiga viską pakeisti iš esmės nėra jokių galimybių. Blieka laukti. Krepšininkas kantriai dirba. Linas – tikras profesionalas ir atvyko čia ne ilsėtis. Kiekvieną dieną žaidėjas nemažai laiko praleidžia treniruočių salėje, plaukioja baseine. Jo puiki fizinė forma mus net šiek tiek nustebino – Linas gerai pasirengęs, numetęs svorio. Vis dėlto reabilitacijos terminų nepralengsime. Jie yra tokie, kokie yra. **LRT**

Antanas Guoga (viduryje) pažadėjo Kęstučio Kemzūros (dešinėje) treniruojamai Lietuvos krepšinio rinktinai skirti milijoną litų, jei Europos čempionate krepšininkai laimėtų auksą. Kairėje – Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Vladas Garastas. **lytas.lt**

Šiaurės Amerikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) čempionato Rytų konferencijos pusfinalio antrosiose rungtynėse antradienį Majamio „Heat” komanda, kuriai atstovauja Žydrūnas Ilgauskas, namuose 102:91 (27:26, 20:16, 25:25, 30:24) nugalėjo Bostono „Celtics” ekipą ir serijoje iki keturių pergalių pirmuoja 2-0. 11 min. žaidęs **Ž. Ilgauskas** pelnė 2 taškus (dvitaškiai 1/5), atkovojo 3 kamuolius, suklydo 1 ir prasižengė 3 kartus. Miami komandoje rezultatyviausiai žaidė LeBron James. Jo sąskaitoje – 35 taškai. Dwyane Wade pelnė 28 taškus.

Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis gegužės 2 d. paskelbtoje Teniso profesionalų asociacijos (ATP) vertinimų lentelėje iš 77-osios vietos nukrito į 78-ąją. 20-metis lietuvis turi 668 taškus. 19-metis Laurynas Grigelis (94 tšk.) iš 422-osios vietos pakilo į 418-ąją, o 18-metis Dovydas Šakinis (5 tšk.) iš 1093-iosios pozicijos šoktelėjo į 1092-ąją. Vertinime pirmuoja ispanas Rafaelis Nadali (11 915 tšk.), antrąją vietą užima serbas Novak Djokovič (9710 tšk.), o trečiąją – šveicaras Roger Federer (8690 tšk.). Latvijos tenisininkas Ernestas Gulbis (790 tšk.) iš 33-iosios pozicijos nukrito į 64-ąją.

Lietuvos tenisininkas Laurynas Grigelis dėl sveikatos problemų nebaigė Italijoje vykstančio Tarptautinės teniso federacijos (ITF) „Futures” turnyro „Borsalino Cup”, kurio prizų fondą sudaro 10 tūkst. JAV dolerių, vienetų varžybų pirmojo rato mačo. 19-metis lietuvis, kuris pasaulio reitinge užima 418-ąją vietą, pirmąjį setą prieš 884-ąją pasaulio raketę 20-metį italą Marco Bortolottį laimėjo 6:4. L. Grigelis iš kovos pasitraukė antrajame sete, varžovui pirmaujant 2:0.

Tarptautinės regbio federacijos (IRB) skelbiamoje pasaulio regbio rinktinių vertinimo lentelėje Lietuvos komanda po pergalės prieš latvius išliko 39-a. Lietuvos rinktinės taškų kraitis padidėjo nuo 49,83 iki 49,98. Europos regbio čempionato 2A diviziono turnyre Lietuvos rinktinė balandžio 30 d. Kaune latvius sutriuškino 57:3 (15:0). Geriausių planetos rinktinių reitinge pirmuoja Naujosios Zelandijos komanda (93,19 tšk.). Antrąją vietą užima Australijos rinktinė (87,45 tšk.), o trečiąją – PAR atstovai (86,44 tšk.). Iš viso klasifikuotos 94 rinktinės.

Nuo šiol Lietuvos valstybės premijos sportininkams bus skiriamos tik tada, jei iš jų paimtas dopingo mėginys, ir jo rezultatas – neigiamas. Prieš skiriant valstybės premiją už sporto laimėjimus sporto šakos federacija Kūno kultūros ir sporto departamentui privalės pateikti informaciją, ar iš sportininko buvo paimtas dopingo mėginys, teigiama departamento pranešime spaudai. Sprendimą skirti premiją departamento generalinis direktorius priims tik gavęs patvirtinimą, kad mėginys yra neigiamas. Tokia nuostata įtraukta į Premijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašą. **LRT, ELTA**

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON

Laidojimo įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)